

ביצוע החלטת ממשלה בנושא ממשלה ירוקה ייעול התפעול של משרדי הממשלה

דוח מספר 3 - סיכום דיווחי שנת 2012

מוגש לממשלה

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

אשכול תכנון ומדיניות

www.sviva.gov.il

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה
אשכול תכנון ומדיניות

ביצוע החלטת ממשלה

בנושא

ממשלה ירוקה ייעול התפעול של משרדי הממשלה

דוח מספר 3 - סיכום דיווחי שנת 2012

מוגש לממשלה

מאי 2014, אייר תשע"ד

דוח זה הוכן ע"י אשכול תכנון ומדיניות במשרד להגנת הסביבה

ייזום והנחיה:

יובל לסטר, ראש אגף מדיניות סביבתית
רותם שמאי, מרכזת בכירה קיימות ומדיניות ארוכת טווח

כתיבה ועריכה:

עינת בן-עזרא, "יעד ירוק" עבור המשרד להגנת הסביבה
מיכל ארן, אגף מדיניות סביבתית
עדי צ'אפל, אגף מדיניות סביבתית

מקורות:

דיווחי משרדי הממשלה וחברות הייעוץ המלוות אותם בתהליך יישום ההחלטה

תוכן העניינים

07	תקציר מנהלים
09	פרק א' - מערך יישום ממשלה ירוקה
09	מבוא
11	רקע להחלטת הממשלה
13	מערך היישום במשרדי הממשלה
13	צוותים ירוקים במשרדים
13	קביעת יעדי הפחתה למשרדים
15	ליווי מקצועי למשרדים
15	ליווי מקצועי לקריות הממשלה
15	ליווי הצוותים הירוקים
15	מבקרי הפנים במשרדי הממשלה
16	הסברה והעלאת מודעות
17	פרק ב' - פעילות ממשלתית רוחבית בשיתוף פעולה עם החשב הכללי במשרד האוצר
18	מנהל הרכש הממשלתי
19	מנהל הדיור הממשלתי
19	מנהל הרכב הממשלתי
21	פרק ג' - יישום ההחלטה במשרדי הממשלה
22	משרד האוצר
24	המשרד לאזרחים ותיקים
26	משרד הביטחון
28	המשרד לביטחון פנים
30	משרד הבינוי והשיכון
32	משרד הבריאות
34	המשרד להגנת הסביבה
36	משרד החוץ
38	משרד החינוך
40	משרד החקלאות ופיתוח הכפר
42	משרד הכלכלה
44	משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל ומשרד התרבות והספורט
46	משרד המשפטים

48	משרד העלייה והקליטה
50	המשרד לפיתוח הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי
52	משרד הפנים
54	משרד ראש הממשלה
56	המשרד לשירותי דת
58	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
60	משרד התיירות
62	משרד התקשורת
64	משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים

פרק ד' - יישום ההחלטה בקריות הממשלה ובגופים ממשלתיים נוספים 66

66	יישום ההחלטה בקריות הממשלה
67	קריית הממשלה רמלה
68	קריית הממשלה ירושלים - בניין ג'נרי
69	קריית הממשלה תל אביב
70	קריית הממשלה באר שבע
71	קריית הממשלה חיפה
72	יישום ההחלטה בגופים ממשלתיים נוספים:
73	הכנסת
74	נציבות שירות המדינה
75	רשות האכיפה והגבייה

פרק ה' - סיכום 76

78	בחינת העמידה ביעדים
78	הפחתה בצריכת המשאבים
79	צמצום כמות הפסולת המיוצרת במשרד
80	הגברת השימוש בחומרי גלם ממוחזרים
80	צריכת דלק במשרדי הממשלה
80	הדיווח והבקרה של המשרדים
80	הטמעה ומודעות בקרב עובדים
81	יתרונות ביישום החלטת הממשלה
82	מבט לעתיד

נספחים

83	החלטת הממשלה "ממשלה ירוקה" - ייעול התפעול של משרדי הממשלה
85	תיקון החלטת ממשלה "ממשלה ירוקה" - ייעול התפעול של משרדי הממשלה
87	נוסחה לחישוב החניות

תודות

ברצוננו להודות לאנשים הרבים במשרד להגנת הסביבה, חברי הצוותים הירוקים ומבקרי הפנים במשרדי הממשלה, החשכ"ל וצוותו, חטיבת נכסים רכש ולוגיסטיקה ומנהלי שלושת המנהלים (רכב, רכש, דיור), מנהלי קריות הממשלה, הכנסת, נציבות שירות המדינה, רשות האכיפה והגבייה וכן לחברות הייעוץ המלוות, שתרמו לקידום ויישום החלטת הממשלה והשקיעו מאמצים רבים על מנת להבטיח שההחלטה תצא אל הפועל.

תקציר מנהלים

בתאריך 13/12/09 אושרה החלטת ממשלה מס' 1057 בנושא "ממשלה ירוקה" - ייעול התפעול של משרדי הממשלה. ההצעה להחלטה, שגובשה ביוזמת המשרד להגנת הסביבה, הוגשה לממשלה על ידי ראש הממשלה והשר להגנת הסביבה.

ההחלטה הטילה על משרדי הממשלה יעדים לשיפור ב־3 תחומים עיקריים:

- הפחתה בצריכת משאבים - מים, חשמל ונייר.
- צמצום כמות הפסולת המיוצרת במשרד - בשלב הראשון נקבע יעד הפחתה בצריכת פחיות ובקבוקי שתייה.
- הגברת השימוש בחומרי גלם ממוחזרים/יעילים סביבתית - בשלב ראשון נקבעו היעדים: שימוש בנייר ממוחזר ושימוש בכוסות חד פעמיות מחומרים מתכלים.

יישום החלטת הממשלה במשרדים: מאז התקבלה החלטת הממשלה נרתמו מרבית המשרדים הממשלתיים לקידום הנושא. כפי שמשקף מדוח זה, כמו גם מן הדוחות הקודמים, המשרדים השונים השקיעו מאמצים רבים, הן כספיים והן רעיוניים לטובת פעולות התייעלות וחסכון במשאבים, המובילות אותם להישגים מרשימים ולעמידה ביעדים שהותוו. בשנת דיווח זו, נרשמה לראשונה עמידה בכל שבעת היעדים שנקבעו בהחלטת הממשלה: משרד החוץ. עם זאת, כפי שמשקף בדוח זה, במהלך שנת 2012, השנה השלישית ליישום החלטת הממשלה, עדיין קיים מרחב רב לשיפור הביצועים הסביבתיים של משרדי הממשלה ולהתייעלות תפעולית.

מספר המשרדים העומדים ביעד ההפחתה, בחלוקה לפי נושאים:

שנה	נייר (סה"כ צריכה)	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	מים (סה"כ צריכה)	פחיות (סה"כ צריכה)	בקבוקים (סה"כ צריכה)	נייר ממוחזר (25% מכלל השימוש)	כוסות חד פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)
2010	4	4	7	9	6	3	2
2011	12	15	5	9	14	7	8
2012	11	12	5	11	14	13	10

משרדים שעמדו בכל שבעת היעדים: משרד החוץ.

משרדים שעמדו בשישה או חמישה יעדים: משרד התיירות, המשרד לביטחון פנים, המשרד להגנת הסביבה ומשרד הפנים.

משרדים שעמדו בארבעה או שלושה יעדים: משרד האוצר, משרד התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים, משרד הבינוי והשיכון, משרד המדע הטכנולוגיה והחלל התרבות והספורט, משרד העלייה והקליטה, המשרד לשירותי דת, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, המשרד לאזרחים ותיקים, משרד המשפטים ומשרד התקשורת.

משרדים שהתקשו לעמוד ביעדים: משרד הביטחון, משרד החינוך ומשרד ראש הממשלה.

משרדים שלא הגישו דיווח כללי: משרד הרווחה והשירותים החברתיים.

יישום ההחלטה בקריות הממשלה: קריות הממשלה זוהו כגורמי מפתח להצלחת התהליך. משרדי ממשלה רבים ממוקמים בקריות השונות ועל כן מושפעים באופן ישיר מהביצועים הסביבתיים שלהן. ראוי לציין כי קריות הממשלה הצטרפו באופן וולונטרי לתהליך הדיווח וכי במהלך שלוש השנים מאז החל שיתוף הפעולה של המשרד להגנת הסביבה עם מנהלי הקריות, הושג חיסכון משמעותי בצריכת האנרגיה והמים.

יישום ההחלטה בגופים ממשלתיים נוספים: שיתופי פעולה מבורכים נוספים החלו השנה עם שלושה גופים אשר הצטרפו באופן וולונטרי לתהליך הדיווח: הכנסת, נציבות שירות המדינה ורשות האכיפה והגבייה. בגופים אלה נאספו הנתונים ונבנה המאגר אשר יהווה בסיס מהימן להשוואה ודיווח בשנים הבאות.

פעילות ממשלתית רוחבית בשיתוף פעולה עם החשב הכללי במשרד האוצר: החשב הכללי והגופים עליהם הוא אמון (רכש, דיור ורכב), מהווים ציר מרכזי ליישום החלטת הממשלה ולהשגת שיפור משמעותי בביצועים הסביבתיים של המשרדים. העבודה המשותפת של החשכ"ל והמשרד להגנת הסביבה נמשכת זו השנה השלישית, מסייעת לקידום היעדים שנקבעו ומניבה פירות רבים.

מנהל הרכש הממשלתי - מנהל הרכש והמשרד להגנת הסביבה ממשיכים לפעול יחד לקידום רכש בעל ביצועים סביבתיים משופרים של מוצרים ושירותים (רכש ציבורי ירוק) בממשלה; זאת באמצעות הטמעת קריטריונים סביבתיים כדרישות סף או כחלק מניקוד המכרז, במכרזים מרכזיים למגוון מוצרים ושירותים. מנהל הדיור הממשלתי - בשנת 2012 התמקדה הפעילות המשותפת של המשרד להגנת הסביבה ומנהל הדיור, בקידום והטמעה של עקרונות תכנון ובניה ירוקה בתכנית העבודה של מנהל הדיור ובפרט בדיוור הממשלה העתידיים והקיימים, באמצעות ניהול עבודה מסודר שמטרתו לדרג את המבנים המיועדים לדיור מבחינה סביבתית.

מנהל הרכב הממשלתי - במהלך שנת 2012 פורסמו מספר מכרזים, בהם הוטמעו היבטים סביבתיים נוספים על האמור בהחלטת הממשלה. כמו כן, החל מנהל הרכב במתן הדרכות לנהיגה חסכונית הכוללות התנסות מעשית.

החיסכון הממשלתי שהושג בעקבות יישום החלטת הממשלה:

על פי ההערכות הצליחה הממשלה לחסוך בשנת 2012 כ:

נייר - 11,804,573 דפים / 23,609 חבילות נייר המתבטאים בחיסכון כספי של כ־358,859 ₪.

חשמל - 883,184 קוט"ש המתבטאים בחיסכון כספי של כ־1,378,575 ₪.

פחיות - 26,463 יחידות המתבטאות בחיסכון כספי של כ־158,778 ₪.

בקבוקים - 128,706 יחידות המתבטאות בחיסכון כספי של כ־900,942 ₪.

מבט לעתיד: כחלק מהחלטת הממשלה, לאור הניסיון שנצבר ביישום ההחלטה והשאפה להרחיב את תחומיה, בחן המשרד להגנת הסביבה את יעדי הבסיס והעביר תיקון להחלטת הממשלה, אשר נכנס לתוקף בתחילת שנת 2013. בין השאר, תיקון זה מציב יעדי סף משלימים להחלטה המקורית בתחומי הדלק, מציב יעדים לשיעור ההוצאה השנתי המוצא באמצעות מכרזים ירוקים ומגדיל את יעד צריכת הנייר בעל ביצועים סביבתיים משופרים.

פרק א' מערך יישום ממשלה ירוקה

מבוא

בתאריך 13/12/09 אושרה החלטת ממשלה מס' 1057 בנושא **"ממשלה ירוקה" - ייעול התפעול של משרדי הממשלה** (להלן: "החלטת הממשלה" או "ההחלטה"). ההצעה, שגובשה ביוזמת המשרד להגנת הסביבה, הוגשה לממשלה על ידי ראש הממשלה והשר להגנת הסביבה (נוסח החלטת הממשלה מופיע בנספח 1).

ההחלטה נועדה להעמיד את ממשלת ישראל כדוגמה ומופת לתפקוד סביבתי המשלב שיקולי קיימות במסגרת הפעילות השוטפת שלה. ההחלטה מבטאת מחויבות לשיפור מצב הסביבה בישראל ולאיוון דפוסי ניהול והתנהגות יעילים ואחראיים מבחינה סביבתית על ידי כלל ציבור עובדי המדינה, ובראשם עובדי משרדי הממשלה.

החלטת הממשלה מגדירה מספר יעדים כמותיים להתייעלות סביבתית, צמצום בצריכת משאבים ומעבר לשימוש במשאבים מתכלים.

ההחלטה הטילה על משרדי הממשלה יעדים לשיפור ב־3 תחומים עיקריים:

הפחתה בצריכת משאבים - מים, חשמל ונייר.

צמצום כמות הפסולת המיוצרת במשרד - בשלב הראשון נקבע יעד הפחתה בצריכת פחיות ובקבוקים.

הגברת השימוש בחומרי גלם ממוחזרים / יעילים סביבתיים - לדוגמה: שימוש בנייר ממוחזר וכוסות חד־פעמיות (חד"פ) מחומרים מתכלים¹.

היעדים שנקבעו בהחלטת הממשלה בשנת 2009 מהווים צעד ראשון וחשוב לקראת התנהלות יעילה ואחראית יותר מבחינה סביבתית. יעדי השיפור נקבעו לכל משרד בנפרד, ביחס לביצועיו טרם קבלת ההחלטה (על פי נתוני הצריכה הממוצעת בשנים 2008-2009), מתוך ההבנה כי לכל משרד שגרת פעילות שונה ולכן עליו להשתפר ביחס לעצמו. בנוסף התבססה קביעת היעדים גם על השוואת ביצועי המשרד למוצע הכלל ממשלתי.

1. ההצהרה הסביבתית "מתכלה" הוגדרה לראשונה בישראל באמצעות מדריך להצהרות סביבתיות מהימנות למניעת התיירקות (Greenwash), אשר פורסם מטעם המשרד להגנת הסביבה בשיתוף הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן, בפברואר 2014. בניגוד לעת בה נוסחה החלטת הממשלה "ממשלה ירוקה" - ייעול התפעול של משרדי הממשלה, כיום למושג "מתכלה" (Compostable) ולמושגים נוספים הגדרות ברורות להצהרות סביבתיות מהימנות.

להלן פירוט היקף ההתייעלות השנתי הנדרש, כפי שמופיע בהחלטת הממשלה:

שיעור ההפחתה הנדרש			המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה
צריכה גבוהה (לפחות 10% יותר מעל הממוצע)	צריכה ממוצעת (עד 10% מעל או מתחת לממוצע)	צריכה נמוכה (לפחות 10% מתחת לממוצע)	
16%	13%	10%	נייר (סה"כ צריכה)
2%	2%	2%	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)**
7%	5%	3%	מים (סה"כ צריכה)
11%	8%	5%	פחיות (סה"כ צריכה)
11%	8%	5%	בקבוקים (סה"כ צריכה)
25%			שיעור שימוש בנייר ממוחזר
25%			שיעור שימוש בכוסות חד פעמיות מחומר מתכלה

* שיעורי החיסכון הנדרשים בצריכת החשמל - בהתאם להחלטת ממשלה 4095 מיום 18.09.2008, הקובעת יעד של 20% הפחתה בצריכת החשמל עד לשנת 2020.

תיקון מס' 5090 להחלטת הממשלה (ראה נספח 2), שנכנס לתוקף החל משנת 2013 מוסיף להחלטת הממשלה המקורית את ההיבטים הבאים:

- יעדי רכש "ירוק" - שיעור ההוצאה השנתית על רכש בעל ביצועים סביבתיים משופרים למשרדי הממשלה.
 - יעד הפחתה שנתי בצריכת הדלק.
 - הרחבת היקף הרכש של נייר ממוחזר ואקולוגי.
 - הורדת יעד נפרד לכוסות החד-פעמיות. רכישה זו יכולה להתבצע במסגרת הרכש הסביבתי.
- יעדי ההפחתה לשנים הבאות, החל משנת 2013, נקבעו על סמך התקדמות המשרדים והערכות לגבי יכולתם העתידית לעמוד בהם.

להלן פירוט היקף ההתייעלות השנתי הנדרש, כפי שמופיע בהחלטת הממשלה המעודכנת:

שיעור ההפחתה הנדרש			המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה
צריכה גבוהה (לפחות 10% יותר מעל הממוצע)	צריכה ממוצעת (עד 10% מעל או מתחת לממוצע)	צריכה נמוכה (לפחות 10% מתחת לממוצע)	
16%	13%	10%	נייר (סה"כ צריכה)
2%	2%	2%	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)**
7%	5%	3%	מים (סה"כ צריכה)
11%	8%	5%	פחיות (סה"כ צריכה)
11%	8%	5%	בקבוקים (סה"כ צריכה)
2%	2%	2%	צריכת דלק
50% כאשר לפחות 25% מהנייר הנצרך הינו נייר ממוחזר			שיעור שימוש בנייר ממוחזר או אקולוגי מתוך כלל צריכת הנייר במשרד

חזרה לתוכן העיניינים

שיעור ההוצאה השנתי באמצעות מכרזים ירוקים	
עד לשנת 2013	5%
עד לשנת 2016	12%
עד לשנת 2020	20%

עוד נקבע בהחלטת הממשלה כי משרדי הממשלה ידווחו למשרד להגנת הסביבה על פעילותם ועל שיעורי ההפחתה שהושגו. השר להגנת הסביבה ידווח לממשלה מדי שנה על עמידת משרדי הממשלה בביצוע החלטת הממשלה ובעמידה ביעדיה.

דוח זה בוחן את עמידת המשרדים ביעדים הן ביחס לשנת הבסיס והן ביחס לשנה שקדמה לשנת הדיווח. הטמעת ההחלטה בתפקוד השוטף של הממשלה, לצד עדכון ההחלטה בהתאם להתקדמות המשרדים, תורמת במקביל לשימור משאבי טבע ואנרגיה, למניעת זיהום ולהפחתת מפגעים לסביבה וכן לייעול תפעולי של הממשלה, לחיסכון בכספי ציבור, לעידוד הייצור והשימוש במוצרים סביבתיים וברי קיימא ולשיפור תדמית הממשלה.

רקע להחלטת הממשלה

מאז פורסם דוח ברונטלנד בשנת 1987 ובהמשך אימוץ אג'נדה 21 בוועידת ריו ב-1992, גברה המודעות בעולם לצורך להרחיב את תחומי ההתייחסות הסביבתית ואת מגוון הדרכים שבאמצעותם ניתן להתמודד עם המגוון ההולך וגדל של הבעיות הסביבתיות. מדינות רבות בעולם הפנימו כי על מנת ליצור שינוי סביבתי משמעותי, עליהן לשנות את דרך עבודתן תחילה. בהתאם לכך, החל מראשית שנות ה-90 מקיימות מספר לא מבוטל של מדינות, ביניהן: ארה"ב, בריטניה, אוסטרליה, יפן וקנדה תהליך הקרוי Greening the Government, המצליח להוות דוגמה חיובית לא רק לכלל הציבור, אלא גם למדינות נוספות שטרם החלו לפעול בנושא. כאמור בשנת 2009 אושרה החלטת ממשלה בנושא "ממשלה ירוקה" - ייעול התפעול של משרדי הממשלה, ובכך הצטרפה מדינת ישראל לשורת המדינות המערביות אשר מובילות תהליך זה.

הרציונל בבסיס החלטת הממשלה מורכב ממספר נדבכים:

- ייעול תפעולי של פעולות הממשלה - בטווח הארוך, הטמעת שיקולים סביבתיים בעלי הצדקה כלכלית המובילה לחיסכון בכספי ציבור.
- יצירת שוק - צריכה ממשלתית של מוצרים סביבתיים וברי קיימא שתסייע ליצירת שוק בתחום הסביבתי; מלבד יצירת מקומות עבודה חדשים וצמיחה כלכלית במגזרים המספקים מוצרים אלה, תתאפשר הגדלת תפוקות הייצור של מוצרים אלה ובהתאמה גם הוזלת מחיריהם. הצריכה הממשלתית בתחום צפויה לעודד יצרנים לפיתוח מוצרים נוספים שיהיו רלוונטיים לרכש הממשלתי.
- יישום בפועל של גישת פיתוח בר קיימא המשלבת התייחסות לשיקולים חברתיים, סביבתיים וכלכליים גם יחד, מדגימה דרך התמודדות ראויה עם האתגר הסביבתי ומוכיחה את ההיתכנות לשאר המגזרים במשק.
- שיפור תדמית הממשלה בעיני העובדים והאזרחים.
- שימור משאבי טבע ואנרגיה ומניעת זיהום ופגיעות סביבתיות אחרות (אוויר, מים וכו').
- תרומה למאמץ הכולל להפחתת הפגיעה הסביבתית בדורנו.
- הגברת היכולת (והלגיטימציה) לקידום רגולציה סביבתית - יישום מדיניות סביבתית ממשלתית והוכחת ההיתכנות לכך, מחזקת את הלגיטימיות הציבורית להפעלת רגולציה סביבתית הדוקה יותר.

במהלך השנים האחרונות ניכרת מגמה בינלאומית נוספת בה מדינות מערביות מקדמות בנוסף לתהליכי "יירוק הממשל" גם כלים נוספים להטמעה של עקרונות סביבתיים בממשלה, ביניהם מנגנוני רכש ממשלתיים "ירוקים" (GPP: Green Public Procurement). מנגנוני הרכש הללו נועדו לעודד רכישת מוצרים בעלי השפעה פחותה על הסביבה בידי הממשלה ובכך להפחית את ההשפעה הסביבתית של הממשלה. הצורך בהטמעת מנגנון שכזה נובע מן החשיבות הגבוהה של יצירת שווקים למוצרים סביבתיים וברי קיימא ולכוחו של הרכש כמנוף לצמיחה.

בשנה האחרונה כחלק מן הרצון להמשיך ולהעמיק את תהליך "הממשלה הירוקה" בישראל, שמה לה ממשלת ישראל לדגש לחזק את נושא "הרכש הציבורי הירוק", בהתאם לכך עודכנה גם החלטת הממשלה. בהחלטה נקבע כי מנהל הרכש הממשלתי יגדיר בהוראות תכ"ם כללים ייעודיים להגדרת ועריכת "מכרז ירוק". מכרזים מסוג זה יתבססו על דפי מוצר ייעודיים המפרטים את המאפיינים הייחודיים של מוצרים או שירותים "ירוקים" הנדרשים להטמעה במכרזים הסטנדרטיים. מספר מכרזים ירוקים אלו יתווספו למכרזים הירוקים הקיימים של הנייר הממוחזר והנייר האקולוגי ובכך יאפשרו למשרדים לעמוד ביעדים הקבועים בהחלטה זו.

על שיתוף הפעולה בין מנהל הרכש למשרד להגנת הסביבה בנושא זה ניתן לקרוא בהרחבה בפרק ב'.

דוגמאות לרכש ציבורי ירוק בעולם

אירופה - המשרד הממשלתי לענייני סביבה של הנציבות האירופית אחראי על קידום מדיניות הרכש הירוק באיחוד ועל פרסום הקריטריונים הסביבתיים לרכש. כל הקריטריונים מפורסמים בפורטל רכש ירוק שמפעילה הנציבות האירופית לטובת קידום הנושא. בפורטל ניתן למצוא לצד הקריטריונים ידע רב וכלים שימושיים לקידום ולהטמעה של רכש ירוק במדינות - החל בצד התאורטי המתבטא בקביעת המדיניות וכלה בצד המעשי של כתיבת המכרזים. כלי נוסף לתמיכה ברכש ציבורי ירוק הוא מוקד פניות (Helpdesk) כלל אירופי לרכש ציבורי ירוק, שכל בעלי העניין יכולים לפנות אליו, לרבות מובילי מדיניות, קניינים וספקים. לבסוף נוסף על כל אלה, כדי להגביר את המודעות לנושא, מפעיל האיחוד האירופי מערך של הכשרה על פי בקשת המדינות.

בשנת 2008 פרסמה הנציבות האירופית מסמך המציב את הרכש הירוק בסדר עדיפות גבוה, כחלק ממדיניות כוללת לקידום ייצור וצריכה בעלי השפעה פחותה על הסביבה. המסמך קובע כי עד שנת 2010 על 50% מהמכרזים המתפרסמים להיות מכרזים ירוקים (המסמך מורה למדינות ליישם זאת במכרזים מרכזיים ומורה להתייחס לתכונות הליבה של המוצר ולא לתכונות השוליות שלו). נוסף על כך פירט המסמך את הכלים המומלצים להגברת יישום הרכש הירוק במדינות האיחוד, וקבע לוח זמנים למדידת ההתקדמות (European Commission, 2008a).

כיום כל 27 המדינות החברות גיבשו ואימצו תכנית לאומית לקידום רכש ציבורי ירוק. על אף שהיעד שהוגדר בשנת 2008 לא התממש במלואו, ניתן לראות כי הטמעת שיקולים סביבתיים במכרזים נעשית בהיקפים לא מבוטלים, וכי היא נמצאת במגמת עלייה. נוסף על כך, הניסיון האירופי מוכיח תועלת כלכלית וסביבתית הנובעת מהטמעת השיקולים הסביבתיים בתהליך הרכש.

חזרה לתוכן העיניינים

ארה"ב - הממשל הפדרלי על כלל סוכנויותיו נחשב לצרכן הגדול בארה"ב עם הוצאה הנאמדת בסך של כ-350 מיליארד דולר בשנה. המסגרת החוקית המסדירה את הרכש הירוק מצויה בהוראות נשיא ובתקנות הרכש הפדרלי. בשנת 1993 פורסמו הנחיות המורות לשקול היבטים סביבתיים ברכש הציבורי, שהתמקדו בעיקר בשימוש בחומרים ממוחזרים ובצמצום פסולת, אולם מאז פורסמו הוראות נוספות, המרחיבות את תחולת הרכש הירוק לכל קטגוריות הרכש. העדכון האחרון נעשה בשנת 2009 ובו מוגדרות תקנות הקובעות כי הרכש הירוק ייעשה כך ש-95% מהחוזים החדשים יכללו לפחות אחת מן התכונות הבאות למוצר: חסכוני באנרגיה, חסכוני במים, מבוסס על חומרים ביולוגיים, מועדף סביבתי, אינו פוגע באוזן או עשוי מחומרים ממוחזרים. תקנות אלה מיועדות הן לרכש ישיר של מוצרים והן לרכש עקיף שלהם דרך רכישת שירותים, כלומר המוצר שנותן השירות משתמש בו כדי לספק את השירות צריך לעמוד בכללים הללו.

נוסף על המסגרת החוקית המחייבת, מפעילה ה-EPA מאז 1993 את תכנית הרכש הירוק (EPP - Environmentally Preferable Purchasing), שמטרתה לסייע לסוכנויות הממשל לעמוד ביעדי החוק ואף להרחיב את הרכש הירוק מעבר לחובות החוק. התוכנית כוללת שורה של כלי סיוע, שניתן למצוא בהם מדריכי רכש ירוק, מאגר מידע למוצרים מועדפים סביבתיים, רשימת קריטריונים להערכת מוצרים לפי קטגוריות רכש ועוד. נוסף על כך פועל המשרד מול הספקים הפוטנציאליים ומול חברות תקינה והתעדה (המעניקות תווים ירוקים למוצרים ולשירותים) במטרה להגדיל את היצע המוצרים הירוקים עבור סוכנויות הממשל הפדרלי ועבור המשק כולו.

מערך היישום במשרדי הממשלה

צוותים ירוקים במשרדים

לצורך יישום החלטת הממשלה, הוחלט כי בכל משרד ימונה צוות ירוק בראשות הסמנכ"ל הבכיר למנהל, שירכז ויוביל את התהליך, יבצע מעקב אחר הנתונים, יפעל לשימור מדדי הביצוע וידווח למנכ"ל המשרד.

קביעת יעדי הפחתה למשרדים

לצורך קביעת יעדי הפחתה וקביעת ממוצע ממשלתי, הונחו המשרדים להעביר דיווח על נתוני צריכה (חשמל, מים, נייר, פחיות, בקבוקים) לשנים 2008-2009. משרדים שלא העבירו נתוני בסיס (עד חודש יוני 2010), חויבו ביעדי הפחתה הגבוהים ביותר עבור כל אחת מהקטגוריות. לאור עדכון החלטת הממשלה בספטמבר 2012 עודכנו היעדים לכל אחד מהמשרדים, כאשר החל משנת 2013 ניתן יהיה לבחון את המשרדים לפי היעדים החדשים הללו.

להלן טבלת יעדי הפחתה של כלל המשרדים הרלוונטית לדוח זה, טרם עדכון החלטת הממשלה.

שיעורי ההפחתה שנקבעו למשרדי הממשלה בהחלטת הממשלה טרם עדכון ההחלטה:

שם המשרד	יעדי הפחתה	נייר (סה"כ צריכה)	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	מים (סה"כ צריכה)	פחיות (סה"כ צריכה)	בקבוקים (סה"כ צריכה)
אוצר		13%	2%	3%	אין צריכה במשרד*	אין צריכה במשרד*
אזרחים ותיקים		16%	2%	7%	11%	11%
ביטחון		16%	2%	7%	11%	11%
ביטחון פנים		10%	2%	3%	אין צריכה במשרד*	11%
בינוי ושיכון		16%	2%	7%	11%	11%
בריאות		16%	2%	3%	11%	5%
הגנת הסביבה		10%	2%	3%	אין צריכה במשרד*	5%
חוץ		16%	2%	3%	5%	5%
חינוך		16%	2%	7%	אין צריכה במשרד*	אין צריכה במשרד*
חקלאות ופיתוח הכפר		16%	2%	7%	11%	11%
כלכלה		16%	2%	7%	אין צריכה במשרד*	11%
מדע, טכנולוגיה וחלל תרבות וספורט		13%	2%	3%	אין צריכה במשרד*	11%
עלייה וקליטה		13%	2%	7%	11%	11%
משפטים		16%	2%	3%	11%	11%
פיתוח הנגב והגליל שיתוף פעולה אזורי		16%	2%	7%	11%	11%
פנים		10%	2%	7%	5%	5%
ראש הממשלה		13%	2%	7%	אין צריכה במשרד*	11%
רווחה ושירותים חברתיים		10%	2%	7%	5%	5%
שירותי דת		16%	2%	7%	11%	11%
תחבורה ובטיחות בדרכים		10%	2%	7%	אין צריכה במשרד*	5%
תיירות		16%	2%	7%	11%	11%
תקשורת		16%	2%	7%	11%	11%
תשתיות לאומיות, אנרגיה ומים		13%	2%	3%	11%	5%

* אין צריכה במשרד - המשרד אינו רוכש מוצר זה.

חזרה לתוכן העיניינים

מעבר לכך, נקבע באופן גורף כי על כל משרדי הממשלה לשלב תחליפים סביבתיים על פי היעדים הבאים:

היעד הנדרש	המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי
25%	נייר ממוחזר (שיעור השימוש בנייר ממוחזר מתוך כלל צריכת הנייר במשרד)
25%	כוסות חד פעמיות עשויות מחומרים מתכלים (שיעור מתוך כלל צריכת הכוסות החד פעמיות במשרד)

ליווי מקצועי למשרדים

המשרד להגנת הסביבה סיפק ליווי מקצועי למשרדי הממשלה לצורך ביצוע ההחלטה ויישומה, לשם כך שכר המשרד להגנת הסביבה את שירותיהן של שלוש חברות ייעוץ, שעבודתן בוצעה בשלושה שלבים: **שלב ראשון - ביצוע סקר למיפוי המצב הקיים:** מיפוי הנתונים ואיסופם, מדידת כמויות, ריכוז הנתונים בפורמט אחיד, דיווח הנתונים והצגתם.

שלב שני - הכנת תכנית הפחתה למשרד: הגדרת יעדי התייעלות, הדגמת הכדאיות הכלכלית, קביעת תכנית הפחתה.

שלב שלישי - יישום תכנית הפחתה, איסוף הנתונים השוטפים והשוואתם מדי שנה ליעדים: סיוע ביישום תכנית הפחתה, הקמת מערך הטמעה ויישום, איסוף נתונים ודיווח, דוח שנתי מסכם, ביצוע הדרכות לעובדי המשרד.

ליווי מקצועי לקריות הממשלה

בנוסף לליווי המקצועי של משרדי הממשלה ובמטרה לתת מענה רחב ומקיף לדיורי הממשלה המקובצים בקריות הממשלה המשותפות למספר משרדים, ניתן ליווי מקצועי גם ברמה של קריות הממשלה. בדומה לתהליך העבודה בליווי משרדי הממשלה, התבקשו חברות הייעוץ לבצע לכל אחת מקריות הממשלה מיפוי של המצב הקיים, עריכת תכנית הפחתה וכתביט דוח שנתי המסכם את פעילות הקריה והתקדמותה.

פירוט הפעילות של קריות הממשלה מופיע בפרק ד' - יישום ההחלטה בקריות הממשלה ובגופים ממשלתיים נוספים.

ליווי הצוותים הירוקים

במהלך השנה האחרונה קיים המשרד להגנת הסביבה ישיבה לראשי הצוותים הירוקים, שבה נערכה סקירה עדכנית בדבר: תמונת המצב הממשלתית, התקדמות המשרדים ועדכון החלטת הממשלה. לצד סקירה זו הוצגה גם פעילות חטיבת רכש נכסים ולוגיסטיקה לקידום פיתוח בר קיימא, אשר כללה התייחסות לתחום הבניה הירוקה, פעילויות לחיסכון והתייעלות בקריות ממשלה ורכש ירוק.

מבקרי הפנים במשרדי הממשלה

החלטת הממשלה קובעת כי המבקרים הפנימיים בכל משרדי הממשלה הם אלה שיבקרו, יבדקו וידווחו אודות ביצועי משרדיהם, בהתייחס ליישום החלטת הממשלה.

לאור תפקידם המרכזי בתהליך יישום ההחלטה, קיים השנה המשרד להגנת הסביבה סיור במפעלי נייר חדרה ובמרכז המבקרים עבור מבקרי הפנים. בסיור הוצגה תמונת המצב בדבר יישום החלטת הממשלה "ממשלה ירוקה" במשרדי הממשלה, כמו גם העדכונים להחלטה, פעולות רוחבית בממשלה ונערך דיון בנושא.

הסברה והעלאת המודעות

אחד המרכיבים החשובים ביותר ליישום החלטת הממשלה, שהוא גם זה המבדיל החלטה זו מהחלטות ממשלה אחרות, הינו הצורך במעורבות העובדים ושינוי התנהגותם למען השגת היעדים.

מיום קבלת החלטת הממשלה פעל המשרד להגנת הסביבה לשם קידום מודעות עובדים בקרב עובדי המשרדים השונים. כחלק מפעילות זו חולקו והוצבו "ערכות ממשלה ירוקה" במגוון דיורים ממשלתיים ברחבי הארץ, הערכות כללו פחי מיחזור (לנייר, לבקבוקים ולפחיות), שילוט ומדבקות. מטרת פעולות אלה הינן:

1. ביצוע החלטת הממשלה - יידוע העובדים בנוגע להחלטה ולצעדי ההתייעלות הסביבתית הנדרשים מהמשרדים.

2. מודעות של היחיד - הגברת מודעות העובדים להשלכות הסביבתיות של התנהגותם במשרד.

3. מוטיבציה וגאווה יחידה - הגברת המוטיבציה והגאווה לשיפור ביצועים סביבתיים במשרד ובכלל.

בשנה האחרונה החליט המשרד להרחיב את נושא המודעות גם לתחום התחבורה וצריכת הדלק, ולכן בימים אלה מושקת אפליקציה לעובדי הממשלה בשם "Gov.PickApp". אפליקציה זו תשמש כרשת נסיעות משותפות של עובדי המשרדים ותאפשר תיאום נסיעות בין נהגים לנוסעים על אותו נתיב נסיעה, על בסיס מקום עבודה משותף.

לצד העלאת מודעות העובדים לנושא וקידום עקרונות סביבתיים על ידי הפחתת עומסי התנועה וזיהום האוויר, אפליקציה זו תסייע לעובדים בכך שתיצור מנגנון המקל על עובדי משרדי הממשלה המרבים לנוע בין ישיבות הנערכות בערים שונות להגיע למקום חפצם בקלות ותסייע לעובדים שאזור מגוריהם שונה ממקום עבודתם.

פעילות ממשלתית רוחבית בשיתוף פעולה עם החשב הכללי במשרד האוצר

פרק ב'

החשב הכללי והגופים עליהם הוא אמון, מהווים ציר מרכזי ליישום החלטת הממשלה ולהשגת שיפור משמעותי בביצועים הסביבתיים של המשרדים. המשרד להגנת הסביבה פועל בשיתוף פעולה עם החשכ"ל במטרה לקדם את ביצוע ההחלטה. העבודה המשותפת ממשיכה להניב פירות ולקדם את היעדים שנקבעו. להלן עיקרי הפעילות ליישום ההחלטה מול שלושת המנהלים: דיור, רכב ורכש.

מנהל הרכש הממשלתי

מנהל הרכש הממשלתי הינו גוף מטה בחטיבת נכסים רכש ולוגיסטיקה באגף החשב הכללי, המבצע ומתווה את מדיניות הרכש והלוגיסטיקה הממשלתית. מנהל הרכש מתמחה בביצוע רכש מרכזי, בגיבוש מדיניות לביצוע רכש במגזר הממשלתי, וכן בסיוע לגופים ממשלתיים בביצוע ויישום מדיניות הרכש במשרדם.

היות והמגזר הציבורי הוא צרכן משמעותי במשק, הרכש הציבורי הינו כלי מדיניות בעל פוטנציאל רב לחולל שינוי בתחום הצריכה, וביכולתו לשמש מנוף משמעותי לקידום הרגלי צריכה מקיימים במשק כולו.

החל משנת 2010 פועל מנהל הרכש הציבורי בשיתוף המשרד להגנת הסביבה, לקידום רכש בעל ביצועים סביבתיים משופרים של מוצרים ושירותים (רכש ציבורי ירוק) בממשלה, זאת באמצעות הטמעת קריטריונים סביבתיים במכרזי הרכש הציבורי.

לקידום הרכש הציבורי הירוק יתרונות רבים הבאים לכדי ביטוי במספר רמות:

ברמה הסביבתית - העדפת מוצרים משופרים סביבתית תביא להקטנת העומסים הסביבתיים. זאת באמצעות שימוש יעיל יותר בחומרי גלם ובאנרגיה, הפחתת הזיהום לאוויר, למים ולקרקע, הקטנת עלויות הפינוי והטיפול בפסולת ועוד.

ברמה הכלכלית - העדפת מוצרים משופרים סביבתית תוביל בין השאר לחסכון כספי משמעותי בעלויות הכרוכות בפעילות המוצר לאורך חייו.

ברמה הבריאותית - העדפת מוצרים משופרים סביבתית מעודדת שימוש בתקנים המבטיחים הגנה על בריאות האדם והסביבה מפני חומרים מסוכנים. לפעולה זו תועלות בריאותיות ישירות.

עד היום הוטמעו קריטריונים סביבתיים כדרישות סף או כחלק מניקוד המכרז, במגוון מוצרים ושירותים;

מכרזים למוצרים האלקטרוניים: מחשבים, מדפסות ומסכי מחשב

ניתנה עדיפות למוצרים בעלי יעילות אנרגטית גבוהה, העומדים ברמת סף בינלאומית לנוכחות חומרים מסוכנים, עם זמינות לחלקי חילוף, אפשרות לשימוש חוזר במוצר ולמיחזור המוצר ועוד.

מכרז לאספקת נייר בעל ביצועים סביבתיים משופרים

מוודא בין השאר קיומה של מערכת ניהול סביבתית, את אחוז שיעור הנייר הממוחזר ואת אחוז שיעור התאית שמקורה במקורות מתחדשים וכי קיים אישור לכך שהיצרן לא עושה שימוש בכלור להלבנת הנייר.

מערכת ועידת חוזי (video conference)

במכרז לצידוד צילום ומולטימדיה שולבה האפשרות לרכישת מערכת המאפשרת קיום וועידות מקוונות. שימוש במערכת זו מוביל לחסכון בעלויות נסיעה ו/או עלויות טיסה הנלוות לקיום ישיבות קונבנציונאליות.

במגוון מכרזי רכב ניתנה עדיפות לרכבים בעלי צריכת דלק מופחתת ודרגת זיהום נמוכה. בנוסף, פורסמו מכרזים לרכב היברידי בקבוצות רישוי שונות (לקריאה נוספת ראה 'מנהל הרכש הממשלתי').

בכל אחד מן המכרזים לעיל הוטמעו תקנים סביבתיים בינלאומיים ומוכרים. תקנים אלו בוחנים את המוצר בראיית מחזור חיים (משלב הפקת חומרי הגלם למוצר, דרך שלב ייצור, תקופת השימוש וכלה בטיפול בפסולת), ומבטיחים כי המוצרים יהיו יעילים אנרגטית, חסכוניים, עמידים (זמינות לחלקי חילוף), מאפשרים שימוש חוזר במוצר ומיחזור, בטיחותיים ונקיים מחומרים מסוכנים.

מנהל הרכש והמשרד להגנת הסביבה ממשיכים לפעול יחד לקידום רכש בעל ביצועים סביבתיים משופרים של מוצרים ושירותים.

מנהל הדיור הממשלתי

מנהל הדיור הממשלתי מופקד על ניהול מבנים ונכסים אשר בשימוש ו/או בחזקת משרדי הממשלה ויחידות הסמך ומתן שירות ותמיכה למשרדי הממשלה השונים בתחום הנדל"ן. מנהל הדיור הממשלתי אחראי על כ-5,600 מבנים, הממוקמים במעל 1,000 מתחמים ובשטח כולל של למעלה מ-2 מיליון מ"ר.

מתוקף תפקידו, אחראי מנהל הדיור על התכנון, ההקמה, השיפוץ והאחזקה של הדיורים הממשלתיים (נכסי מדינה ונכסים שכורים), ובשל כך מהווה לעיתים קרובות גורם מפתח להשגת יעדי ההפחתה הממשלתיים בתחומי צריכת המשאבים במבנים (דוגמת חשמל ומים).

שיתוף הפעולה בין מנהל הדיור הממשלתי לבין המשרד להגנת הסביבה מאפשר הטמעה של עקרונות תכנון ובנייה ירוקה, בתכניות העבודה של מנהל הדיור הממשלתי. בשנת 2012 הוביל שיתוף פעולה זה לקיומו של נוהל עבודה מסודר להטמעת התקן הישראלי לבנייה בת קיימא (בנייה ירוקה) המקנה כלים המאפשרים השוואת מבנים מבחינה סביבתית, בהתאם לתשעה תחומים: אנרגיה, מים, חומרים, פסולת ומחזור, תחבורה, שימושי קרקע ואקולוגיה, בריאות ורווחה, ניהול הבנייה וחדשנות. הנוהל מבחין בין בנייה חדשה או מבנה שעבר שיפוץ משמעותי שעקרונותיהם מפורטים בתקן, לבין בניין קיים ואף חלקי מבנה שעבורם פותחו מדריגים המותאמים לצרכי המנהל, ומבוססים על התקן. במהלך השנה האחרונה התחייב מנהל הדיור הממשלתי לכלול בכל המכרזים שלו (מלבד שכירות בטווח הנמוך מחמש שנים) דרישות לבנייה ירוקה בהתאם לתקן המעודכן לבנייה ירוקה ובהתאם למדרג לבניין קיים.

להלן הדירוג לבניין ירוק:

דירוג	חדש	שיפוץ
*	55-64	40-49
**	65-74	50-59
***	75-82	60-67
****	83-89	68-74
*****	90 ומעלה	75 ומעלה

* המדרג מתבסס על שיטת "הכוכבים" - ככל שהבניין עומד ביותר דרישות של בנייה ירוקה, כך הוא זוכה ליותר כוכבים. בכדי לקבל תואר מבנה ירוק קיים, פותח מדרג נוסף המבוסס על ניקוד דומה (מינ' 55 נקודות), ובו נבחנים מידת התאמת המבנה הקיים לדרישות בנייה ירוקה, וכן דירוג לפוטנציאל הקיים בבניין להתאמה לדרישות אלו.

מנהל הרכב הממשלתי

מנהל הרכב אחראי על אספקת שירותי רכב לכלל משרדי הממשלה ויחידות הסמך, וכן מפקח על אופן השימוש במשאבים אלה, לרבות באמצעות קביעת הוראות וביצוע אכיפה. שירותים אלה כוללים בין היתר רכש ותחזוקה של כלי רכב, שירותי גרירה, דלק ומכירת כלי הרכב בתום תקופת השימוש בהם. צי הרכב הממשלתי עומד על כ-10,000 כלי רכב הצוברים בין 50-80 אלף ק"מ בשנה. מדי שנה מתחלף כ-25% מצי הרכב הממשלתי.

החלטת הממשלה קובעת כי:

- במכרזי מנהל הרכש לרכישת כלי רכב ממשלתיים תיקבע דרגת זיהום מרבית לכל קבוצה, בתיאום עם המשרד להגנת הסביבה.
- במכרזי מנהל הרכש יינתן ניקוד נוסף לכלי רכב בעלי צריכת דלק נמוכה.
- בהדרכות מנהל הרכב ייכללו תכנים לנהיגה חסכונית בדלק.

להלן פעילות מנהל הרכב ליישום ההחלטה:

א. בשנת 2011 מנהל הרכב בשיתוף מנהל הרכש סיכמו עם המשרד להגנת הסביבה על תנאי סף לדרגות זיהום אוויר.

להלן הדרגות שנקבעו:

סוג המכרז	דרגת זיהום מרבית
1,400 סמ"ק	6
1,600 סמ"ק	9
1,800 סמ"ק	11
רכבי שרים, מנכ"לים, מסחריים ומשפחות מרובות ילדים	אין הגבלה

מנהל הרכש דורש כיום תקני זיהום למשאיות ואוטובוסים, בהתאם לדרישות משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, ונמצא בקשר רציף עם מנהלת תחליפי נפט במשרד ראש הממשלה על מנת לבחון רכישת רכבים חשמליים או מונעים בגז. החל מה-1.1.2014 כל האוטובוסים והמשאיות החדשים נדרשים לעמוד בתקן EURO 6.

ב. במהלך שנת 2012 פורסמו מספר מכרזים, בהם הוטמעו היבטים סביבתיים נוספים על האמור בהחלטת הממשלה:

- מכרז לרכישה ותחזוקת אופנוע 1,100-1,200 סמ"ק: במכרז זה זכה רכב בעל דרגת זיהום אוויר 3 (הנמוכה ביותר מבין המתמודדים במכרז), ובעל צריכת הדלק הנמוכה ביותר.
- מכרז לרכישת רכב נוסעים שרד ייצוגי 4 דלתות: במכרז זה זכה רכב בעל דרגת זיהום אוויר 4 (הנמוכה ביותר מבין המתמודדים במכרז), ובעל צריכת הדלק הנמוכה ביותר.
- מכרז לרכישת רכב סיור רב תכליתי למשטרת ישראל: במכרז זה זכה הרכב בעל צריכת הדלק הנמוכה ביותר מבין כלי הרכב שהתמודדו במכרז. במקום השני זכה רכב בעל דרגת זיהום אוויר 11, הנמוכה ביותר מבין הרכבים שהתמודדו במכרז.

ג. כאמור, בהחלטת הממשלה נקבע כי על מנהל הרכב לכלול תכנים לנהיגה חסכונית בדלק. בשלב הראשון יושם החלק העיוני בהחלטת הממשלה ובהתאם לכך, בכל השתלמות נהיגה מתקדמת (הנערכת לכלל נהגי הממשלה, העוברים ריענון מדי 3 שנים) נוספה חצי שעה בנושא נהיגה חסכונית ובטוחה.

החלטת הממשלה נכנסה לתוקף במהלך התקשרות חוזית של מנהל הרכב עם שני ספקים המעבירים השתלמויות הדרכה. ההסכם עם ספקים אלה הסתיים באפריל 2012. אישורו המאוחר של תקציב הממשלה הוביל לעיכוב פעילות ההדרכה שתוכננה על ידי מנהל הרכב לשנת 2012 ועל כן, שתי הדרכות בלבד, בנושא נהיגה ברכב דו גלגלי, בוצעו בין חודשים דצמבר 2012 לספטמבר 2013. הפעילות עתידה להתחדש באופן מסודר בשנת 2014.

יישום ההחלטה במשרדי הממשלה

פרק ג'

יישום ההחלטה במשרדי הממשלה

הנתונים המופיעים בחלק זה מתבססים על הדיווחים השנתיים של המשרדים, כפי שהוגשו למשרד להגנת הסביבה על ידי מנכ"ל משרדי הממשלה וכן על דיווחי חברות הייעוץ המלוות אותם.

מאז התקבלה החלטת הממשלה נקטו המשרדים במגוון פעולות ליישומה, עם זאת דוח זה מתמקד ומתייחס לפעולות שנערכו במשרדים במהלך שנת 2012.

בדוח זה נערכה השוואה בין שנת 2011 לשנת 2012 ובין שנת 2012 לשנות הבסיס, שנות הבסיס לחישוב נתוני הצריכה הינן 2008-2009.

משרדי הממשלה התבקשו בהחלטת הממשלה לאסוף נתונים ולדווח גם על צריכת דלק ותשלומים עבור חניה, זאת על אף שלא נקבעו בהחלטה יעדי הפחתה בתחומים אלו. איסוף הנתונים בוצע במטרה לשפר את בסיס המידע העומד לנגד מקבלי ההחלטות במשרדים ולעודד אותם לפעול להתייעלות גם בנושא זה.

נתון החניות אשר נזכר בפרק הינו חישוב של חניות יומיות, חודשיות וקבועות משוקללות לשנה לפי נוסחה בה הונחו המשרדים להשתמש במטרה לאפשר השוואה בין המשרדים בנושא (את הנוסחה ניתן למצוא בנספח 3).

משרד האוצר

למשרד האוצר כ־22 דיורים ברחבי הארץ המשתרעים על שטח של 26,994 מ"ר. במשרד מועסקים כ־1,600 עובדים.

יו"ר הצוות הירוק

מר רוני פרידמן - המשנה למנכ"ל.

הערות	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה הנדרש	המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה
בהשוואת צריכת נייר לעובד ישנה ירידה של 26% ביחס לשנות הבסיס.	9%	עליה בצריכה +11%	13%	נייר (סה"כ צריכה)
בחישוב לא נכללו הדיורים בבניין האנרגיה (תהיל"ה ומנהל הרכש), החולשים על 3,063 מ"ר.	20%	4%	2%	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)
בשנת 2012 התגלו חריגות וטעויות בצריכת המים במספר יחידות המשרד. לא חושבה הצריכה ברשות לזכויות ניצולי השואה בשל תקלה במדי המים.	40%	עליה בצריכה +9%	3%	מים (סה"כ צריכה)
	-	-	אין צריכה במשרד	פחיות (סה"כ צריכה)
	-	-	אין צריכה במשרד	בקבוקים (סה"כ צריכה)

היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי
25%	11%	0%	נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)
25%	0%	0%	כוסות חד־פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)

צריכת דלק

הערות	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הוצאות (₪)	כמויות (ליטר)	מספר רכבים	סוג דלק
השנה הוחלט כי גם בני משפחה יוכלו להשתמש ברכבים צמודים, דבר שהגביר את הצריכה.	35%	53,927	8,601	4	סולר
	עליה בצריכה +3%	2,299,469	318,874	116	בנזין

חניה

למשרד האוצר כמות משוקללת של 219 חניות בתשלום בשנת 2012. עלות החניה של המשרד עומדת על 1,085,753 ₪.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

אנרגיה

- התקנת מכשור התורם לשיפור הנצילות ביחידות הקירור ומעלה את תפוקתן.

חזרה לתוכן העיניינים

פסולת ומיחזור

- הצבת מכלי מיחזור ייעודיים לפחיות, פלסטיק וזכוכית לצורך השימוש הפרטי של העובדים.

מודעות עובדים והדרכות

המשרד לא קיים השנה הדרכות לעובדים.

במהלך 2012 יזם המשרד מספר מהלכים יצירתיים להגברת מודעות העובדים ביניהם עריכת תחרות נושאת פרסים בין היחידות השונות לשם יצירת חיסכון בתחום החשמל והנייר. בנוסף פרסם המשרד באתר טיפים סביבתיים אשר עסקו בדרכים ליצירת חיסכון ולהגברת ההתייעלות הסביבתית.

סיכום והמלצות

משרד האוצר החל לפעול לשם התייעלות סביבתית עוד טרם קבלת החלטת הממשלה במסגרת פרויקט "אוצר ירוק". ניכר כי גם במהלך שנת 2012, המשיך המשרד במגמה חיובית זו והצליח להגיע ליעדי הפחתה מרשימים בתחומי הנייר, החשמל והמים. כמו כן, המשרד החל לצרוך השנה, לראשונה, נייר ממוחזר. על המשרד להמשיך במגמת ההתייעלות ובפרט להוסיף ולפעול לשם שיפור העמידה ביעדי הנייר וביעדי הנייר הממוחזר.

המשרד לאזרחים ותיקים

למשרד לאזרחים ותיקים דיור יחיד הנמצא בירושלים ושטחו 1,002 מ"ר. במשרד מועסקים כ-40 עובדים.

יו"ר הצוות הירוק

גב' קרינה קליגר - ראש תחום תקציבים.

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה הנדרש	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת הבסיס	הערות
נייר (סה"כ צריכה)	16%	עליה בצריכה +112%	עליה בצריכה +13%	
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	2%	עליה בצריכה +17%	עליה בצריכה +28%	
מים (סה"כ צריכה)	7%	14%	עליה בצריכה +6%	המשרד לאזרחים ותיקים חולק דיור עם משרדים נוספים על כן הצריכה מחושבת באופן יחסי.
פחיות (סה"כ צריכה)	אין צריכה במשרד	-	-	
בקבוקים (סה"כ צריכה)	11%	40%	24%	

המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	הערות
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	אין דיווח	100%	
כוסות חד-פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	אין דיווח	0%	המשרד הפחית את צריכת הכוסות הכללית שלו בשיעור של 79% ביחס לשנת הבסיס.

* במחצית השנייה של שנת 2009 בוצעה הפרדה מוחלטת בין המשרד לאזרחים ותיקים למשרד ראש הממשלה ולכן נקבעה שנת 2010 נקבעה כשנת בסיס עבור משרד זה.

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמויות (ליטר)	הוצאות (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הערות
בנזין	4	*15,152	115,612	15%	אין צריכת סולר במשרד. * כמויות צריכת הבנזין משוערות מחושבות לפי עלות צריכה ממוצעת של משרדים אחרים.

חניה

בשנת 2012 עמד מספר החניות במשרד לאזרחים ותיקים על 28 חניות שנתיות ועלויות החניה הסתכמו ב-125,054 ₪.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

מודעות עובדים והדרכות

לא נערכו כלל הדרכות במשרד לאזרחים ותיקים במסגרת החלטת הממשלה. המשרד מקושר אל פורטל משרד ראש הממשלה ודרכו מקבלים העובדים מדי פעם טיפים בנושאי סביבה. מעבר לכך, לא ערך השנה המשרד פעולות מיוחדות להגברת מודעות העובדים.

עבור לעמוד הבא

עבור לעמוד הקודם

חזרה לתוכן העיניינים

סיכום והמלצות

עד כה עמד המשרד לאזרחים ותיקים ביעדים: שימוש בנייר ממוחזר והפחתת צריכת הבקבוקים. ניכר כי ישנה בעייתיות רבה בכל הנוגע לעמידה ביעדי החשמל, המים וסה"כ צריכת הנייר. על אף שחל שיפור משמעותי במערך איסוף הנתונים של המשרד נדרשות פעולות נוספות מטעמו על מנת להצליח ולעמוד ביעדים שנקבעו בהחלטת הממשלה. יש לציין כי החלטת ממשלה מס' 4095 קובעת כי על המשרדים להפחית עד שנת 2020 - 20% מצריכת החשמל למ"ר, משום כך על המשרד לפעול במהרה לצמצם צריכת יעד זה.

לבסוף על המשרד לפעול לשם העלאת מודעות העובדים שתוכלנה לסייע לו להתייעל.

משרד הביטחון

משרד הביטחון הינו משרד גדול בעל דיורים רבים הפרוסים בכל רחבי הארץ.

יו"ר הצוות הירוק

מר אלון יפרח - ראש חטיבת מתו"ה (מקרקעין, תכנון, תשתיות והגנת הסביבה).

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה הנדרש	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	הערות
נייר (סה"כ צריכה)	16%	עליה בצריכה +9%	13%	
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	2%	עליה בצריכה +2%	1%	מטעמי בטחון שדה לא ניתנו נתוני שטח ועובדים. הנתונים מתייחסים לצריכה הכללית.
מים (סה"כ צריכה)	7%	עליה בצריכה +90%	עליה בצריכה +46%	בחלק מהדיורים נמדדה צריכה חריגה שנמצאת בבדיקה.
פחיות (סה"כ צריכה)	11%	אין דיווח	אין דיווח	לטענת המשרד, צריכת הפחיות זניחה ואינה נעשית באופן שוטף.
בקבוקים (סה"כ צריכה)	11%	4%	53%	

המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	0%	1%	
כוסות חד-פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	0%	0%	

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמויות (ליטר)	עלויות (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הערות
סולר	אין דיווח	330,089	אין דיווח	עליה בצריכה +7%	העלייה בצריכה נובעת מגידול במספר הרכבים בשל סיבות מבצעיות
בנזין	אין דיווח	1,565,776	אין דיווח	עליה בצריכה +44%	

חניה

לא הועברו נתונים בנושא זה.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

נייר

- בוצע צמצום במספר המדפסות בדגש על ביטול המדפסות האישיות.

אנרגיה

- הותקנו שתי מערכות לחיסכון בפעולת מיזוג האוויר.
- הוחלפו מזגנים ישנים בחדשים.
- הותקנו גלאי נוכחות בחדרי העבודה.

חזרה לתוכן העיניינים

מים

- פתיחה ידנית של הממטרות להשקיה בשעות הבוקר המוקדמות בלבד.
- הפחתת כמויות המים להשקיה.

פסולת ומיחזור

- נרכשו קנקני מים ללשכות במשרד וניתנה הנחייה להשתמש במתקני "תמי 4" שהותקנו בדיורי המשרד.

מודעות עובדים והדרכות

נערכה הרצאה בנושא סביבה במסגרת כנס ארצי.

סיכום והמלצות

למרות הפעולות הסביבתיות הרבות שנקט משרד הביטחון בשנים האחרונות, עמד השנה המשרד רק ביעד אחד שנקבע עבורו. על המשרד להמשיך ולקדם את המגמה בה החל בשנה שעברה ולפעול לשם יצירת חיסכון ועמידה ביעדים. כמו כן על המשרד לפעול במיוחד לשם צמצום צריכת החשמל, כידוע במסגרת החלטת ממשלה 4095 נקבע כי על משרדי הממשלה להפחית עד לשנת 2020, 20% מצריכת החשמל למ"ר. מכיוון שזוהי השנה השלישית ליישום החלטת הממשלה, על משרד הביטחון להציג הפחתה משמעותית יותר בצריכת החשמל מזו המוצגת בדוח זה.

המשרד כמעט ולא ביצע בשנה החולפת פעולות למען העלאת מודעות העובדים, כידוע נושא מודעות העובדים הינו הכרחי לשם יצירת התייעלות סביבתית ולשם יישום החלטת הממשלה לאורך זמן.

המשרד לביטחון פנים

למשרד לביטחון פנים 6 דיורים ברחבי הארץ, המשתרעים על פני שטח של 24,750 מ"ר. במשרד מועסקים כ-866 עובדים.

במהלך שנת 2012 הועבר מערך הכבאות וההצלה אל המשרד והוקמה היחידה לאכיפת דיני מקרקעין בבאר שבע, על כן גדלו מצבת כוח האדם (ביותר מ-100% לעומת שנת 2011) ושטח המשרד.

י"ר הצוות הירוק

מר יואל לוי - סמנכ"ל תפעול ופיקוח.

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה הנדרש	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	הערות
נייר (סה"כ צריכה)	10%	עליה בצריכה +15%	54%	נתוני הצריכה ב־2012 אינם כוללים את מערך הכבאות וההצלה.
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	2%	עליה בצריכה +24%	80%	
מים (סה"כ צריכה)	3%	36%	עליה בצריכה +22%	בחישוב צריכה ממוצעת לעובד, קיימת ירידה של 72% ביחס לשנות הבסיס.
פחיות (סה"כ צריכה)	אין צריכה במשרד	-	-	
בקבוקים (סה"כ צריכה)	11%	23%	0%	נתוני הצריכה ב־2012 אינם כוללים את מערך הכבאות וההצלה. בחישוב צריכה ממוצעת לעובד, קיימת ירידה של 76% ביחס לשנות הבסיס.

המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	0%	25%	נתוני הצריכה ב־2012 אינם כוללים את מערך הכבאות וההצלה.
כוסות חד־פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	0%	100%	

* הנתונים מתייחסים גם לשטח ולמספר העובדים של מערך הכבאות וההצלה.

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמויות (ליטר)	עלויות (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הערות
סולר	250	81,271	1,204,253	עליה בצריכה +59%	מספר הרכבים כולל רכבים שכורים ורכבי עובדי מערך הכבאות וההצלה ולעומת שנת 2011 עלה בכמעט 100%.
בנזין		336,411	2,603,382	עליה בצריכה +30%	

חזרה לתוכן העיניינים

חניה

בחלק מדיורי המשרד מגולם מחיר החניה בתשלום שכירות הדיור והוא נעשה אל מול הצגת שוברי חניה. לא הועברו על כך נתונים מהמשרד. למשרד לביטחון פנים כמות משוקללת של 7 מקומות חניה בתשלום לשנת 2012. עלות התשלום עבור החניה עומד על 26,160 ₪. הגידול בתשלום דמי החניה לעומת השנה הקודמת (גידול של 160%) נובע מתשלום עבור חניה לעובדים המועסקים ביחידה לאכיפת דיני מקרקעין בבאר שבע.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012**אנרגיה**

- במהלך שנת 2012 בוצע בהצלחה פיילוט לכיבוי אוטומטי של מחשבים בסופי שבוע ובחופשות מרוכזות בלשכת סמנכ"ל ובאגף התכנון והבקרה.

מים

- הושלמה התקנת חסכמים במשרדים.

נייר

- בוצע פיילוט באגף התכנון והבקרה להתקנת קודנים המאפשרים הדפסה באמצעות כרטיס עובד או קוד אישי.
- החל פיילוט למילוי דוחות נוכחות ממוחשב ביחידת החשבות וסמנכ"ל המשרד.

פסולת ומיחזור

- הוצב פח למיחזור מכלי פלסטיק בכל קומה.

מודעות עובדים והדרכות

- השנה לא קיים המשרד הדרכות לעובדים.
- המשרד לביטחון פנים פעל באופן נרחב ויצירתי להגברת המודעות הסביבתית בקרב עובדי המשרד. להלן מספר דוגמאות:
- הועלתה באתר הראשי של המשרד פלטפורמה אינטרנטית בשם "חבר לדרך" שבה פרסמו העובדים את מקום מגוריהם וזמני הגעה ויציאה משוערים אל המשרד וממנו. כך יוכלו העובדים להתארגן להסעות משותפות.
- ניתנה הנחייה לנהגים להדממת מנועי הרכבים בזמן המתנה ממושכת בכדי לחסוך בדלק.
- הועבר שאלון לעובדים לסיכום הדרכות "ממשלה ירוקה". משאלונים אלה נלמד כי העובדים מיישמים הן במשרד והן בבית את ההדרכות שניתנו להם.
- מחלקת לוגיסטיקה מפצה מדי שבוע טיפ לעובדים וכן תזכורת לעניין כיבוי האורות במשרדים, כיבוי מחשבים, מיחזור סוללות ובקבוקי פלסטיק במתקנים הייעודיים לכך ועוד.

סיכום והמלצות

המשרד לביטחון פנים עמד השנה בארבעה יעדים. בהשוואת הצריכה הממוצעת לעובד ישנה הפחתה משמעותית אף יותר. נראה כי המשרד פועל רבות להשגת היעדים ואכן השיפור ניכר. כמו כן נראה כי פעל המשרד רבות לשם הגברת מודעות העובדים, רצוי כי המשרד ימשיך לפעול בהיבט זה נוכח הגידול המסיבי בעובדים עם הצטרפות מערך הכבאות וההצלה.

משרד הבינוי והשיכון

למשרד הבינוי והשיכון כ־6 דיורים ברחבי הארץ המשתרעים על שטח של כ־23,382 מ"ר. במשרד מועסקים כ־700 עובדים.

יז"ר הצוות הירוק

מר משה סוברנו - סמנכ"ל בכיר למנהל ומשאבי אנוש.

הערות	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה הנדרש	המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה
	24%	עליה בצריכה +3%	16%	נייר (סה"כ צריכה)
מרבית הדיורים נמצאים בבניינים משותפים והצריכה מחושבת באופן יחסי.	42%	27%	2%	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)
מרבית הדיורים נמצאים בבניינים משותפים והצריכה מחושבת באופן יחסי.	11%	עליה בצריכה +16%	7%	מים (סה"כ צריכה)
בקבוקים ופחיות מיועדים לאירוח בלשכת השר ובלשכת המנכ"ל וכן לשיבות הנהלה ולהדרכות משרדיות.	0%	עליה בצריכה +38%	11%	פחיות (סה"כ צריכה)
				בקבוקים (סה"כ צריכה)

היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי
25%	53%	45%	נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)
25%	0%	0%	כוסות חד־פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)

* הנתונים אינם כוללים את רשות הבדואים ואת מנהלות שיקום השכונות. רשות הבדואים עברה לסמכותו של משרד ראש הממשלה

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמויות (ליטר)	הוצאות (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הערות
סולר	23	118,845	865,164	עליה בצריכה +7%	
בנזין	27	116,309	824,814	עליה בצריכה +2%	

חניה

בשנת 2012 מספר החניות המשוקלל של משרד הבינוי והשיכון עמד על 1,022. הוצאות החניה של המשרד היו כ־1,284,600 ₪.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

נייר

- המשך עבודה במערכת הממוחשבת לסריקת חוזי תכנון ופיתוח לארכיב, שכולל כיום כ־10,000 חוזים.
- הקמת מערכת נוכחות ממוחשבת.
- רכישת 42 סורקים לשילוב במערכת המיחשוב ולצמצום השימוש בנייר.
- רכישת 50 מדפסות בעלי צריכה אנרגטית מופחתת ואפשרות להדפסה דו־צדדית.
- התקנת תוכנת הדפסה בכל המדפסות המיועדת לחסכון טונרים באמצעות איכות הדפסה מופחתת.

עבור לעמוד הבא

עבור לעמוד הקודם

חזרה לתוכן העיניינים

מים

- החלפה ותיקון של כל מכלי הדחת המים הדורכמותיים.

פסולת ומיחזור

- התקנת כלוב/מתקן מיחזור ייעודי לקרטונים.
- מעבר לכתיבה בעטים איכותיים (פארקר ובלוגרף) ואספקת מילוי של שנה לעטים, דבר שצמצם את כמויות רכישת העטים באופן משמעותי ואת כמויות הפסולת בהתאם.
- הגברת מודעות שתיית מים מקולרים במקום בקבוקים ופחיות, ובכך צמצום הפסולת הנלווית.

מודעות עובדים והדרכות

במשרד הבינוי והשיכון לא נערכו בשנת 2012 הדרכות בנושא "ממשלה ירוקה".

סיכום והמלצות

משרד הבינוי והשיכון פועל רבות להפחתת הצריכה ולחיסכון והתייעלות בתחומים הסביבתיים. במהלך שנת 2012 מיקד המשרד פעולות התייעלות בעיקר בתחומי החשמל והנייר, לצד היתרונות הסביבתיים של פעולות ההתייעלות הללו הושג גם רווח כספי של כ־832 אלף ₪ בשנת 2012 ורווח מצטבר של כ־1.7 מיליון ₪ משנת 2008. החיסכון הכספי שנוצר נוצל לשיפוצו של בית הכנסת במשרד הראשי המשתרע על פני כ־60 מ"ר ומיועד לרווחת העובדים.

משרד הבריאות

למשרד הבריאות 7 לשכות ברחבי הארץ, הכוללות 29 דיורים. שטח המשרד הכולל עמד בשנת 2012 על 30,143 מ"ר והועסקו בו 1,931 עובדים.

יו"ר הצוות הירוק

מר דב פסט - סמנכ"ל בכיר למנהל ומשאבי אנוש.

הערת	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת הבסיס*	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה הנדרש	המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה
	3%	עליה בצריכה +38%	16%	נייר (סה"כ צריכה)
הנתונים מבוססים על 6 לשכות המהוות כ-45% משטח דיורי המשרד.	עליה בצריכה +1%	עליה בצריכה +2%	2%	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)
	עליה בצריכה +21%	עליה בצריכה +59%	3%	מים (סה"כ צריכה)
הצריכה מבוססת על צריכה של כ-66% מכלל עובדי המשרד.	70%	עליה בצריכה +13%	11%	פחיות (סה"כ צריכה)
	9%	עליה בצריכה +10%	5%	בקבוקים (סה"כ צריכה)
הערת	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	היעד הנדרש	המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי
	אין דיווח	24%	25%	נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)
	0%	0%	25%	כוסות חד-פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)

* לאור בעייתיות בנתונים של שנות הבסיס, נקבעה שנת 2010 כשנת הבסיס של המשרד.

צריכת דלק

הערת	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הוצאות (₪)	כמויות (ליטר)	מספר רכבים	סוג דלק
כולל סולר להסקה.	עליה בצריכה +7%	1,387,340	163,922	195	סולר
	1%	820,691	115,254	51	בנזין

חניה

למשרד הבריאות הייתה בשנת 2012 כמות משוקללת של 1,607 מקומות חניה. עלויות החניה בשנה זו עמדו על 2,778,026 ₪.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

נייר

- בוטלו הפקסים האישיים והותקנו פקסים באמצעות מחשב.
- בוטלו מדפסות אישיות והוקצו מדפסות יחידתיות.
- הוגדרו, כברירת מחדל, הדפסה דו-צדדית ובשחור-לבן.

חזרה לתוכן העיניינים

פסולת ומיחזור

- בוצעה הצבת בר מים בכל יחידה של המשרד. כפועל יוצא מכך, הופסקה רכישת בקבוקי מים מינרלים.

פעולות נוספות

- הופץ חוזר מנכ"ל הכולל סדרת פעולות בארבעה תחומים: חשמל, נייר, פסולת ותחבורה.
- נערך מעבר למגדלי הבירה, לקראת סוף שנת 2012 אוחדו מספר יחידות בירושלים לכדי מבנה אחד חדש, אשר נבנה על פי התקן לבנייה ירוקה.
- נמשכת הפעילות עם מכון התקנים לגיבוש תו ירוק לבתי חולים והענקת תו זה לבית החולים הראשון בישראל - "הלל יפה" בחדרה.
- נערכה פעילות של ועדת מכרזים ייעודית לנושא התייעלות אנרגטית הפועלת לקידום מכרזים שמטרתם שיפור וחסכון בהוצאות האנרגיה של בתי החולים.
- קודמו מכרזים רוחביים נוספים לשיפור וחסכון במגוון תחומים.

מודעות עובדים והדרכות

בשנת 2012 לא התקיימו כלל הדרכות לעובדים בנושא "ממשלה ירוקה".

סיכום והמלצות

משרד הבריאות הצליח השנה לעמוד במספר קטן מהיעדים שהוצבו עבורו. מאגר נתוני השנים הקודמות של המשרד היה לקוי והשנה שיפר המשרד מאגר זה ויצר בסיס יציב ומהימן להשוואה עתידית. החלטת הממשלה מס' 4095 קבעה כי על משרדי הממשלה לעמוד ביעד הפחתה בצריכת החשמל של 20% עד לשנת 2020. עד כה משרד הבריאות לא רק שלא הפחית את צריכתו, אלא הציג עליה בצריכת החשמל; לנוכח עליה זו על המשרד לבחון דרכים נוספות להתייעלות על מנת לעמוד ביעד זה. על המשרד לבחון דרכים נוספות להתייעלות בתחום המים והנייר, כמו גם לפעול לשם העלאת מודעות העובדים.

המשרד להגנת הסביבה

למשרד להגנת הסביבה כ־15 דוירים ברחבי הארץ, המשתרעים על שטח של 14,514 מ"ר. במשרד מועסקים כ־690 עובדים.²

י"ר הצוות הירוק

מר אלעד עמיחי - סמנכ"ל בכיר למנהל ומשאבי אנוש.

הערות	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה הנדרש	המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה
מחזור הרכש של הנייר הוא דו־שנתי. בהשוואת ממוצע השנים 2011-2012 אל מול שנות הבסיס יש ירידה של 18%.	9%	עליה בצריכה +25%	10%	נייר (סה"כ צריכה)
צריכת החשמל המוצגת בטבלה מתייחסת ל־6 דוירים בלבד ביחס לשנת 2011 ול־5 דוירים עבור שנות הבסיס, המהווים כמחצית מכלל שטח המשרד.	12%	עליה בצריכה +2%	2%	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)
הנתונים הקיימים חלקיים ולכן לא ניתן לבחון את העמידה ביעד. תשלום המים כלול בדמי האחזקה/הניהול.	אין דיווח	אין דיווח	3%	מים (סה"כ צריכה)
	-	-	אין צריכה במשרד	פחיות (סה"כ צריכה)
	100%	-	5%	בקבוקים (סה"כ צריכה)

היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי
25%	100%	100%	נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)
25%	29%	30%	כוסות חד־פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)

צריכת דלק

הערות	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הוצאות (₪)	כמויות (ליטר)	מספר רכבים	סוג דלק
צריכת הדלק מחושבת עבור כלל הרכבים שבשימוש המשרד (כולל רכבי השכרה). הערכת אגף מינהל ומשאבי אנוש היא שכ־20% מכמות הדלק משמשת לרכבי השכרה.	עליה בצריכה +4%	3,560,592	491,926	114	סולר
	0%	640,904	89,827	31	בנזין

חניה³

למשרד להגנת הסביבה כמות משוקללת של 2,006 מקומות חניה לשנת 2012. עלות התשלום עבור חניה עמדה על 2,812,595 ₪.

2. מספר העובדים הוא אומדן ומחושב על פי מספרם בשנת 2011 בתוספת 5% בממוצע (שהינם שיעור הגידול בעובדים בשנת 2012), תוך ביצוע התאמות נוספות.

3. נתוני החניה (כמות ועלות) הינם חלקיים ומותאמים לדוירים עליהם דווח בשנת 2011.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

נייר

- השלמת התקנת קודנים במדפסות, המאפשרים מעקב ובקרה על צריכת הנייר.
- השלמת חלוקת מכשירי הסריקה לכלל יחידות המשרד.

פעולות נוספות

- קידום נושא התוכנה לשיתוף נסיעות (carpool) והתקשרות עם ספק PickApp במטרה לפתח רשת נסיעות חברתית ייעודית למשרדי הממשלה.
- החל תהליך התקנה של מערכת ועידת חוזי (video conference) אשר נמשך במהלך שנת 2013.
- חידוש פעילות השארת פתקי התראה לעובדי משרדים בהם נמצאו מכשירי חשמל דולקים לאחר סיום שעות העבודה.

מודעות עובדים והדרכות

המשרד להגנת הסביבה לא קיים בשנת 2012 הדרכות בנושא "ממשלה ירוקה".

סיכום והמלצות

המשרד להגנת הסביבה עמד בשנת 2012 בחמישה יעדים שנקבעו בהחלטת הממשלה. על אף שמספר זה ממקם את המשרד בין המשרדים המובילים בעמידה ביעדים, ראוי לציין כי בהשוואה לשנת 2011 ניכר כי חלה דווקא עלייה משמעותית בצריכת הנייר והחשמל. על אף שייתכן שעליה זו נובעת מן הגידול במספר העובדים במשרד או ממחזור הרכש הדורשני של הנייר, על המשרד להמשיך לפעול ולמצוא פתרונות נוספים לשם צמצום צריכת הנייר והחשמל בעתיד. כמו כן, על המשרד להמשיך לפעול לשם טיוב מערך איסוף הנתונים ולמען הגברת מודעות העובדים ורתימתם לנושא.

משרד החוץ

למשרד החוץ דיור אחד, הממוקם בקרית הלאום בירושלים. המבנה משתרע על שטח של כ-24,000 מ"ר. במשרד מועסקים כ-1,050 עובדים.

יור הצוות הירוק

מר יוסי רגב - סמנכ"ל למנהל.

הערת	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	שיעור ההפחתה בשנת 2011 ביחס לשנות הבסיס	שיעור ההפחתה הנדרש	המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה
	32%	עליה בצריכה +6%	16%	נייר (סה"כ צריכה)
	4%	0%	2%	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)
העלייה בצריכת המים בין 2012 ל-2011 נובעת מפיצוץ בצינור ראשי תת קרקעי שאותר רק מספר שבועות לאחר מכן.	11%	עליה בצריכה +8%	3%	מים (סה"כ צריכה)
	16%	47%	5%	פחיות (סה"כ צריכה)
	42%	עליה בצריכה +12%	5%	בקבוקים (סה"כ צריכה)

שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	היעד הנדרש	המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי
100%	100%	25%	נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)
100%	39%	25%	כוסות חד-פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)

צריכת דלק

הערת	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הוצאות (₪)	כמויות (ליטר)	מספר רכבים	סוג דלק
בהשוואת הצריכה הממוצעת לרכב ניכרת ירידה של כ-9%	עליה בצריכה +1%	237,398	32,559	11	סולר
העלייה בצריכה נובעת מגידול במספר הביקורים הרשמיים ב-36% וכן מתוספת 2 כלי רכב לצי המשרד.	עליה בצריכה +15%	844,891	119,132	40	בנזין

חניה

למשרד החוץ הסכם עם חברת "שפיר", מפעילת החניון בקרית הלאום. הסכם זה, שתקף למשך 25 שנים, אינו ניתן לשינוי והוא כולל תשלום על 500 חניות, על אף שהמשרד מנצל רק 350 מקומות חניה בחניון. ההוצאה השנתית של המשרד על חניה בשנת 2012 עמדה על כ-4 מיליון ₪.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

פרויקט הסיום של קורס מנהלי מחלקות שמקיים המשרד עסק ב"משרד חוץ ירוק". מטרתו היא הצגת החזון לפיו משרד החוץ יהיה למשרד הירוק ביותר בין משרדי הממשלה, על שלל נציגותיו הבינלאומיות ב-103 נציגות ובכ-250 מבנים. במסגרת פרויקט הסיום מנסה צוות המנהלים שעבר את הקורס, להגות רעיונות ולגבש תכנית פעולה בעלת שורת יעדים לטווח הקצר ולטווח הארוך.

חזרה לתוכן העיניינים

מודעות עובדים והדרכות

משרד החוץ לא קיים בשנת 2012 הדרכות בנושא "ממשלה ירוקה".

סיכום והמלצות

משרד החוץ הינו ממובילי יישום החלטת הממשלה בקרב משרדי הממשלה, השנה הצליח משרד החוץ לעמוד בכל היעדים שנקבעו בהחלטת הממשלה. יחד עם זאת יש לציין כי ביחס לשנת 2011 חלה בשנת 2012 עליה בצריכה בתחומים רבים כגון: נייר, חשמל, מים וצריכת הבקבוקים. על המשרד לפעול לשם צמצום הצריכה של תחומים אלו בכדי להמשיך ולעמוד ביעדי החלטת הממשלה. על המשרד לפעול במיוחד לשם צמצום צריכת החשמל, כידוע במסגרת החלטת ממשלה 4095 נקבע כי על משרדי הממשלה להפחית עד לשנת 2020, 20% מצריכת החשמל למ"ר.

לבסוף על המשרד לפעול להגברת המודעות בקרב העובדים על מנת לרתום אותם לתהליך ולהצליח לשמר הישגים לאורך זמן.

משרד החינוך

למשרד החינוך 21 דוירים ברחבי הארץ, המשתרעים על שטח של כ-74,618 מ"ר. במשרד מועסקים 3,164 עובדים.

י"ר הצוות הירוק

מר תמיר בן משה - מנהל אגף א' נכסים ולוגיסטיקה.

הערות	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	שיעור ההפחתה בשנת 2011 ביחס לשנות הבסיס	שיעור ההפחתה הנדרש	המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה
	עליה בצריכה +6%	עליה בצריכה +5%	16%	נייר (סה"כ צריכה)
הנתונים המופיעים בטבלה מחושבים ע"פ דוירים זהים. בהשוואה של צריכה לפי שטח ישנה עליה של 2% לעומת שנות הבסיס ושל 5% לעומת שנת 2011.	0%	עליה בצריכה +4%	2%	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)
בהשוואת דוירים תואמים בין השנים ישנה עליה של 35% לעומת שנות הבסיס ושל 31% לעומת שנת 2011.	עליה בצריכה +47%	עליה בצריכה +48%	7%	מים (סה"כ צריכה)
בניגוד למידע הראשוני שהועבר למשרד להגנת הסביבה - יש רכש של בקבוקים ופחיות של המשרד, הוא נעשה דרך המזנונים, אך לא הועברו נתונים.	אין דיווח	אין דיווח	אין צריכה במשרד	פחיות (סה"כ צריכה)
	אין דיווח	אין דיווח	אין צריכה במשרד	בקבוקים (סה"כ צריכה)

המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	0%	10%
כוסות חד-פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	0%	27%

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמויות (ליטר)	הוצאות (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הערות
סולר	73	100,124	720,603	ירידה בצריכה -36%	
בנזין		246,601	1,749,967	עליה בצריכה +8%	

חניה

הוצאות החניה של משרד החינוך עמדו בשנת 2012 על 3,589,276 ₪. לא התקבל דיווח על מספר החניות בשנה זו.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

נייר

- מעבר להדפסה דו-צדדית בחדרי השכפול.
- רכישה הדרגתית של מדפסות משולבות שכוללות בתוכן גם קבלת פקס למייל.
- צמצום הפצת חוזרי המנכ"ל למוסדות החינוך בדואר ומעבר למייל.

אנרגיה

- המשך ביצוע בשוטף של התקנת מזגנים בעלי דירוג אנרגטי גבוה, החלפת נורות לנורות חסכוניות, התקנת חיישני נוכחות וחיפוי חלונות.
- התקנת מערכת גלאים לכיבוי תאורה ומיזוג בבניין ארלדן.
- התקנת שעונים בדודי חימום בבניין האיטלקי הצפוני.

מים

- התקנת מערכת השקיה ודישון חדישות במספר דיורים לחיסכון במים.

פסולת ומחזור

- אספקת קנקנים לצמצום בקבוקי השתייה.
- הצבת מתקני איסוף לתקליטורים משומשים ולסוללות.

פעולות נוספות

ביצוע בדיקות קרינה במספר דיורים והפעלת בדיקה כזו בכל התקשרות בדיוור חדש.

מודעות עובדים והדרכות

עד סוף שנת 2012 בוצעו הדרכות לכ-400 עובדי המשרד במסגרת "ממשלה ירוקה" וכן התקיימה הדרכת נהיגה חסכונית לכלל הנהגים המקצועיים של המשרד.

סיכום והמלצות

על אף מאמציו, מתקשה המשרד לעמוד ביעדים אשר נקבעו עבורו ונדרשת עוד עבודה לשיפור העמידה ביעדים; ניכרת עלייה בצריכת המים בדיורים שנבחנו ויש לבחון דרכים להפחיתה. כמו כן, על המשרד לפעול למען צמצום צריכת החשמל, כידוע החלטת הממשלה מס' 4095 קבעה כי על משרדי הממשלה לעמוד ביעד הפחתה בצריכת החשמל של 20% עד לשנת 2020. זוהי השנה השלישית לבחינת יישום החלטת הממשלה ומשרד החינוך לא הציג ירידה בצריכת החשמל.

על המשרד להקים מאגר נתונים אחיד ומסודר שיהווה בסיס עקבי לדיווח ולבחון דרכים נוספות להתייעלות על מנת לעמוד ביעדי החלטת הממשלה.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

למשרד החקלאות ופיתוח הכפר 6 דיורים ברחבי הארץ, הדיורים משתרעים על שטח של 106,342 מ"ר. במשרד מועסקים כ-1,950 עובדים.

יו"ר הצוות הירוק

מר אוהד דגמי - מנהל אגף נב"מ.

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה הנדרש	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס*	הערות
נייר (סה"כ צריכה)	16%	7%	36%	בהשוואה לשנת 2010.
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	2%	1%	עליה בצריכה +5%	
מים (סה"כ צריכה)	7%	עליה בצריכה +8%	4%	
פחיות (סה"כ צריכה)	11%	27%	עליה בצריכה +60%	בהשוואה לשנת 2010.
בקבוקים (סה"כ צריכה)	11%	20%	3%	בהשוואה לשנת 2010.

המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	הערות
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	0%	47%	בשנת 2012 הצליח המשרד להפחית משמעותית גם את הצריכה הכללית של הכוסות החד-פעמיות ב-43% לעומת שנות הבסיס.
כוסות חד-פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	0%	0%	

* השנים 2009-2010 נקבעו כשנות הבסיס של המשרד.

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמות (ליטר)	הוצאה (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הערות
סולר	162	790,209	אין דיווח	עליה בצריכה +10%	העליה בצריכת הדלק נובעת מגידול של כ-10 כלי רכב לעומת 2011.
בנזין	198	801,947	אין דיווח	עליה בצריכה +6%	

חניה

למשרד החקלאות ופיתוח הכפר כמות משוקללת של 60 חניות בתשלום בשנת 2012. עלות החניה של המשרד עומדת על 377,981 ₪.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

אנרגיה

- ביצוע סקר אנרגיה ביחידות המשרד וסקר שמישות מערכת מיזוג האוויר המרכזית (צילרים) של בניין ההנהלה.
- רכישת מכשיר רב-מומד נייד שתפקידו לבצע מדידות, לזהות מקורות שצורכים אנרגיה רבה ולקבוע דרכי פעולה לצמצום הצריכה.

חזרה לתוכן העיניינים

- התקשרות עם חברת "הנדסה ירוקה" לקידום התקנת מערכת סולארית. בוצע סיור ונבחר אתר מתאים לפרויקט.
- הטמעת מערכת הדממת מחשבים לאחר 30 דקות ללא פעילות.
- החלפת תאורה באולם הכנסים בבניין הנהלת המשרד בבית דגן מנורות פלואורסצנט לנוורות LED.
- תחילת התקשרות עם חברת PowerSines להתקנת מערכת להקטנת הצריכה האנרגטית בתאורת הפנים בדיורי משרד החקלאות.
- מעבר לטכנולוגיה מתקדמת במערכת מיזוג האוויר המרכזית בבניין הנהלת המשרד בבית דגן - ב־5 הבקרים הראשיים מותקנת מערכת הפעלה חכמה של כלל המרכיבים, שמיעלת את תהליך הפעלת מערכת המיזוג.
- הנחיה לכל יחידות המשרד לרכוש אך ורק מוצרים בעלי דירוג אנרגטי A.

מים

- ביצוע שיפור טכני במערכת משאבות המים בבניין הנהלת המשרד בבית דגן לצמצום פעילותן עד למינימום.

פסולת ומיחזור

- הצטיידות ושימוש בקנקני שתיה כתחליף לצריכת פחיות ובקבוקים בחדרי הישיבות וההנהלה.

מודעות עובדים והדרכות

בשנת 2012 התקיימו 7 הדרכות לעובדי המשרד בנושא "ממשלה ירוקה". נערכה גם חלוקת חומרי הסברה סביבתיים ליחידות המשרד.

סיכום והמלצות

משרד החקלאות הגיש, זו השנה הראשונה, את נתוני הצריכה שלו. ולמרות שלא עמד בכל היעדים שנקבעו עבורו, ניכר כי נעשתה עבודה רבה והמשרד מבצע פעולות נרחבות ליישום החלטת הממשלה. החלטת הממשלה מס' 4095 קבעה כי על משרדי הממשלה לעמוד ביעד הפחתה בצריכת החשמל של 20% עד לשנת 2020. זוהי השנה השלישית לבחינת יישום החלטת הממשלה ומשרד החקלאות הציג עליה בצריכת החשמל. לנוכח עליה זו ולנוכח העלייה בצריכת הפחיות על המשרד לבחון דרכים נוספות להתייעלות ביעדים אלו.

כפי שניתן לראות בדוח זה משרד החקלאות ערך השנה מגוון פעולות נוספות לשם התייעלות ויצירת חיסכון, מכיוון שפעולות אלו נערכו במהלך השנה האחרונה סביר כי ניתן יהיה לצפות בתוצאות המרשימות הללו רק בדוח הבא. חשוב כי המשרד ימשיך במגמה חיובית זו.

משרד הכלכלה

למשרד הכלכלה 24 דיורים ברחבי הארץ, המשתרעים על שטח של כ-56,044 מ"ר. במשרד מועסקים כ-1,608 עובדים (לצורך הכנת דוח זה לא נכללו בחישוב שטחי מרכזי ההכשרה).

יור הצוות הירוק

מר דורון אברהמי - מנהל מנהל סביבה ופיתוח בר קיימא.

הערות	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת הבסיס	שיעור ההפחתה בשנת 2011 ביחס לשנת הבסיס	שיעור ההפחתה הנדרש	המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה
	עליה בצריכה +24%	עליה בצריכה +2%	16%	נייר (סה"כ צריכה)
נתוני הבסיס מתייחסים לשנת 2009. מחישוב הצריכה הכללית למ"ר ישנה ירידה של 1.5% לעומת 2011 ושל 4% לעומת שנת הבסיס	עליה בצריכה +9%	עליה בצריכה +6%	2%	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)
החישוב בצריכה מתייחס לדיורים תואמים בלבד.	עליה בצריכה +19%	29%	7%	מים (סה"כ צריכה)
	-	-	אין צריכה במשרד	פחיות (סה"כ צריכה)
	-	-	אין צריכה במשרד	בקבוקים (סה"כ צריכה)

המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	הערות
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	0%	17%	המשרד רכש גם נייר אקולוגי בשיעור של 11%. הנייר הממוחזר והנייר האקולוגי מהווים יחד 28% מסך צריכת הנייר המשרדית הכללית.
כוסות חד-פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	0%	0%	

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת הבסיס	הערות
סולר + בנזין (צריכה ממוצעת לרכב)	אין דיווח	אין דיווח	חסרים נתוני שנת 2012.

חניה

על פי דוח המבקר, בשנת 2012 הייתה למשרד הכלכלה כמות משוקללת של 1,275 מקומות חניה. יחד עם זאת, ידוע כי ישנם מספר דיורים עליהם לא התקבלו נתונים לגבי מספר החניות, על אף שקיים דיווח על הוצאות החניה בהם. לכן, סביר להניח כי מספר החניות גבוה יותר מזה שנכתב בדוח. הוצאות החניה של המשרד עמדו בשנת 2012 על ₪ 3,748,957.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

נייר

- ביצוע פיילוט להכנסת קודנים במדפסות ובמכונות הצילום בקומה 3 של בניין ג'נרי.
- המשך הליך צמצום המדפסות ומכשירי הפקס.
- השלמה של הפעלת תוכנה לקבלת פקסים דרך המחשב בכל המחשבים של העובדים.
- קביעת הדפסה דו־צדדית כברירת מחדל לכל המדפסות.

אגריה

- השלמת התקנת חיישני נוכחות בכל בניין ג'נרי בירושלים.
- רכישת כ־60 שרתים וירטואלים.

מים

- ביצוע סקר לאיתור תקלות ונזילות מים במחוז תל אביב.
- המשך התקנת מערכות לניצול מי מזגנים.

פסולת ומיחזור

- רכישת מדיחי כלים לכוסות השתייה. פיילוט בנושא נעשה בקומה 3 בבניין ג'נרי.
- רכישת כוסות זכוכית וחלוקתן בבניין ג'נרי.

פעולות נוספות

- ביצוע טרייד אין למסכי המחשב בתום השימוש בהם.
- ביצוע בדיקת קרינה לטלפונים סלולריים בחלק מהדיורים, שיושלם במהלך 2013-2014.
- קביעת "נאמן ממשלה ירוקה" בכל דיור של המשרד.

מודעות עובדים והדרכות

משרד הכלכלה לא קיים בשנת 2012 הדרכות לעובדים בנושא "ממשלה ירוקה". המשרד שלח הנחיות לעובדים בנושא ייעול השימוש בנייר וטיפים סביבתיים.

סיכום והמלצות

על אף שהמשיך בפעילות סביבתית ענפה ומרשימה, התקשה משרד הכלכלה גם השנה לעמוד ביעדים. משרד הכלכלה החל בתהליכי חיסכון במשאבים וצמצום הצריכה כבר בשנת 2005 ועל כן מתקשה להציג הפחתה מדי שנה, יחד עם זאת צפוי כי המשך פעילות ועבודת המשרד תניב הצלחה לאורך זמן. מומלץ כי לנוכח העלייה בצריכת החשמל, המשרד יבחן דרכים להתייעלות בצריכה על מנת לעמוד ביעד ההפחתה בתחום זה. זוהי השנה השלישית ליישום החלטת הממשלה מס' 4095 שקבעה כי על המשרדים להפחית עד שנת 2020 20% מצריכת החשמל למ"ר. מומלץ גם לבחון דרכים להתייעלות בצריכת המים לנוכח העלייה בתחום זה ולהמשיך בשלל הפעולות הנוספות שנעשות כיום במשרד.

משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל ומשרד התרבות והספורט

למשרד המדע, הטכנולוגיה והחלל ולמשרד התרבות והספורט כ־9 דיורים ברחבי הארץ, הדיורים משתרעים על שטח של 5,260 מ"ר. במשרד מועסקים כ־200 עובדים.

יז"ר הצוות הירוק

מרן בר - סמנכ"ל בכיר למנהל ומשאבי אנוש.

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה הנדרש	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	הערות
נייר (סה"כ צריכה)	13%	35%	37%	ביחס לשנת 2010, ישנה ירידה של 40% מצריכת הנייר הכללית.
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	2%	אין דיווח	אין דיווח	על פי המשרד, חלה ירידה בצריכה של 5% ו־16% ביחס לשנים 2011 ו־2010 בהתאמה. נתוני המשרד מבוססים על שני דיורים בלבד, המהווים אחוז נמוך מסך השטח הכללי של המשרד ועל כן לא נכללו בדוח זה. ביתר האתרים התשלומים כלולים בדמי השכירות/חברות הניהול.
מים (סה"כ צריכה)	3%	אין דיווח	אין דיווח	התקבל דיווח עבור דיוור אחד בלבד, המהווה אחוז נמוך מכלל שטח המשרד ועל כן לא ניתן לבחון עמידה ביעד.
פחיות (סה"כ צריכה)	אין צריכה במשרד	-	-	
בקבוקים (סה"כ צריכה)	11%	14%	2%	ביחס לשנת 2010, ישנה ירידה של 18%.

המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	הערות
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	73%	100%	
כוסות חד־פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	34%	100%	ישנה הפחתה של 72% בצריכת הכוסות הכללית של המשרדים מהשוואת שנת 2012 לשנות הבסיס.

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמות (ליטר)	הוצאה (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הערות
סולר	1	4,367	29,210	עליה בצריכה +4%	דיווח צריכת סולר החל משנת 2012. בהשוואת הצריכה הממוצעת לרכב ישנה ירידה של כ־10% בצריכה
בנזין	31	134,983	927,674		

חניה

הוצאות החניה של משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל ומשרד התרבות והספורט עמדו בשנת 2012 על 436,725 ₪. לא נמסר דיווח על מספר החניות של המשרדים.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

אנרגיה

- התקנת נורות חסכוניות בדיוורים נוספים של המשרדים.

פעולות נוספות

- הנחיה של סמנכ"ל המשרד לרכישת מוצרים בעלי השפעה פחותה על הסביבה.
- רכישה של כלים חד-פעמיים פריקים ביולוגית בלבד.
- הקמת שירות "טרמפיאדה" בפורטל המשרדים, המאפשר להציע או לאתר נסיעות משותפות אל יעדים או מהם.

מודעות עובדים והדרכות

בשנת 2012 לא ביצעו משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל ומשרד התרבות והספורט כלל הדרכות לעובדים במסגרת "ממשלה ירוקה".

המשרדים המשיכו לפרסם טיפים שימושיים לחיסכון, בעיקר במים ובחשמל, בפורטל הפנימי וכן הופץ דף הנחיות לבעלי הרכבים במשרד לנהיגה חסכונית.

סיכום והמלצות

משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל ומשרד התרבות והספורט עמדו השנה באופן חלקי ביעדים וניכר כי הם נמצאים במגמת שיפור בכל הנוגע ליישום החלטת הממשלה, יחד עם זאת נראה כי קיים קושי באיסוף הנתונים ממרבית דיורי המשרד בכל הנוגע לצריכת החשמל והמים. על המשרדים לפעול לשם שיפור מערך איסוף הנתונים כך שיכלול את כלל דיורי המשרדים ויהווה מאגר נתונים שלם.

לבסוף על המשרדים לפעול לשם הגברת המודעות ורתימת העובדים לנושא ולהמשיך במגמה החיובית של יצירת חיסכון והתייעלות משרדית.

משרד המשפטים

למשרד המשפטים כ־50 דיורים ברחבי הארץ, המשתרעים על שטח של 97,508 מ"ר. במשרד מועסקים 4,250 עובדים, לרבות קבלנים ובנות שירות לאומי.

י"ר הצוות הירוק

מר רונן גורביץ' - המשנה למנהל הכללי.

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה הנדרש	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	הערות
נייר (סה"כ צריכה)	16%	עליה בצריכה +59%	עליה בצריכה +9%	בהשוואה לשנות הבסיס חלה ירידה של 1% בצריכת הנייר לעובד.
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	2%	עליה בצריכה +4%	עליה בצריכה +3%	ביחס לדיורים זהים בלבד, המהווים כ־80% מכלל שטח המשרד. ירידה של 4% בהשוואת הצריכה לעובד בין שנת 2012 לשנות הבסיס.
מים (סה"כ צריכה)	3%	17%	16%	ביחס לדיורים זהים בלבד, המהווים כ־43% מכלל שטח המשרד.
פחיות (סה"כ צריכה)	11%	אין דיווח	אין דיווח	מתבצעת רכישה משרדית בקפטריות ובמזנונים בדיורי המשרד.
בקבוקים (סה"כ צריכה)	11%	אין דיווח	אין דיווח	

המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	0%	37%	
כוסות חד־פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	100%	100%	

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמויות (ליטר)	הוצאות (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הערות
סולר	2	14,797	107,402	46%	כולל סולר להסקת דיורים.
בנזין	54	165,319	1,173,762	עליה בצריכה +5%	

חניה

למשרד המשפטים הייתה בשנת 2012 כמות משוקללת של 7,701 מקומות חניה שנתיים, מרביתן חניות מושכרות. הוצאות החניה של המשרד עמדו על 15,448,096 ₪. חשוב לציין שלעומת שנת 2011, חלה ירידה של כ־7% במספר מקומות החניה ובהתאם גם בהוצאות.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

נייר

- ביצוע פיילוט קודנים למדפסות בדיור הפרקליטות האזרחית במחוז חיפה. במהלך שנת 2013 היה צפוי הפיילוט להתרחב ליחידות נוספות.

חזרה לתוכן העיניינים

- המשך סריקת מסמכים בפרויקט "משרד ללא נייר".
- הנגשת מסמכים באופן מקוון לעובדי המשרד באמצעות הפורטל המשרדי.
- ביצוע פיילוט בחטיבת המינהל ובאגף מערכות מידע של תוכנת דיווח נוכחות ממוחשבת. בשנת 2013 אמור הפיילוט להתרחב ולכלול את כל עובדי המשרד.

אנרגיה

- מעבר של מספר יחידות המשרד לדירות חדשים בהם ניתן מענה לחיסכון באנרגיה (תאורה חסכונית, מיזוג מרכזי וחיישני נוכחות המאפשרים כיבוי תאורה ומזגנים).
- המשך המהלך לצמצום מספר חדרי השרתים.

פסולת ומיחזור

- הצטרפות לפרויקט "בקבוקים ונייר למיחזור" בלשכה הראשית בירושלים. הרחבת הפרויקט לדירות נוספים בשנים הבאות.
- מיחזור טונרים וראשי דיו באמצעות חברה זוכת מכרז חשכ"ל.
- איסוף פסולת אלקטרונית באמצעות תקשורת עם חברת "אקולוגיה", המעסיקה עובדים בעלי צרכים מיוחדים.

תחבורה

- תחילת פעילות של האתר הייעודי car sharing, שמטרתו לקדם את נושא הנסיעות המשותפות.
- התקנת מתקני אופניים בדירות שהם נכסי מדינה ובהם קיימת חנייה צמודה, על פי תכנית עבודה מסודרת.
- עידוד רכישת רכבים היברידיים והצגת יתרונותיהם בפורומים ניהוליים.

פעולות נוספות

- נערך מעבר לדיר חדש העומד בתקן הישראלי לבנייה ירוקה.
- רכישת מכשיר לבדיקת מוקדי קרינה.

מודעות עובדים והדרכות

- בשנת 2012 המשיך משרד המשפטים לקיים הדרכות לעובדי המשרד. בשנה החולפת הודרכו עוד כ-700 עובדים.
- מדי שנה מופצים לעובדי המשרד חוזרים בנוגע לכיבוי אורות בסיום יום עבודה ובנושאים סביבתיים נוספים ומזה כשנתיים מתפרסם באופן תדיר "טיפ ירוק" בפורטל המרכזי. כמו כן, במהלך שנת 2012 יצאו כ-300 מעובדי המשרד לסיור בפארק המחזור חירייה.

סיכום והמלצות

משרד המשפטים החל לפעול לשם שיפור ביצועיו הסביבתיים עוד טרם קבלת החלטת הממשלה במסגרת "פרויקט ללא נייר". על המשרד להמשיך ולפעול לשם הפחתת צריכת הנייר ולשם הקמת מערך לאיסוף נתוני הפחיות והבקבוקים ועליו לראות יעד זה כמהותי והכרחי לקיום החלטת הממשלה. בנוגע ליעד צריכת החשמל יש לציין כי החלטת ממשלה מס' 4095 קובעת כי על המשרדים להפחית עד שנת 2020 - 20% מצריכת החשמל למ"ר, כך שעל המשרד לפעול לצמצום משמעותי יותר של צריכת החשמל.

לבסוף משרד המשפטים פועל רבות לשם צמצום הצריכה בין השאר גם דרך עריכת מגוון פעולות נוספות לשם עמידה ביעדים, למרות מגוון הפעולות שבהן נקט המשרד בשנה החולפת לא נרשם חיסכון בהוצאה התקציבית, זאת לנוכח התייקרות מוצרים ושירותים והגידול בכוח האדם במשרד.

משרד העלייה והקליטה

למשרד העלייה והקליטה 42 דוירים ברחבי הארץ המשתרעים על שטח של 13,972 מ"ר. במשרד מועסקים כ-590 עובדים⁴.

י"ר הצוות הירוק

גב' בת שבע ראובני - סמנכ"לית בכירה למנהל ומשאבי אנוש.

הערות	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה הנדרש	המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה
	33%	32%	13%	נייר (סה"כ צריכה)
החישוב בטבלה מתייחס לדוירים תואמים בלבד. מחישוב הצריכה הכללית למ"ר, ישנה ירידה של 4% לעומת 2011 ועליה של 8% לעומת שנות הבסיס.	6%	2%	2%	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)
מחסור בנתונים בשנות הבסיס.	-	56%	7%	מים (סה"כ צריכה)
מחסור בנתונים בשנות הבסיס.	-	16%	11%	פחיות (סה"כ צריכה)
	-	11%	11%	בקבוקים (סה"כ צריכה)
הערות	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	היעד הנדרש	המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי
בנוסף נרכש גם נייר אקולוגי בשיעור של 60%, כך ששיעור הנייר הממוחזר והאקולוגי יחד עמד בשנת 2012 על 86% מכלל הצריכה.	26%	0%	25%	נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)
	100%	100%	25%	כוסות חד-פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)

צריכת דלק

הערות	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011 (צריכה ממוצעת לרכב)	עלויות (₪)	כמויות (ליטר)	מספר רכבים	סוג דלק
	עליה בצריכה +14%	54,362	7,557	18	סולר
	5%	389,721	55,196		בנזין

חניה

למשרד העלייה והקליטה כמות משוקללת של 107 מקומות חניה בתשלום לשנת 2012. עלות התשלום עבור החניה עומד על 1,056,596 ₪.

4. בדוח זה, בניגוד לדוחות של שנים קודמות, לא נכלל מספרם של 157 עובדי החוץ במחלקות הניקיון, המנהל, הדוברות והביטחון.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

מודעות עובדים והדרכות

בשנת 2012 בוצעו 4 הדרכות עבור עובדי משרד העלייה והקליטה, בהם השתתפו כ-46% מהעובדים.

סיכום והמלצות

משרד העלייה והקליטה שיפר את עמידתו ביעדים, כמו כן ניכר כי נעשו מאמצים לשם טיוב מערך איסוף הנתונים. על המשרד להמשיך ולפעול לשם יצירת מעקב סדיר ומהימן.

כמו כן החלטת הממשלה מס' 4095 קבעה כי על משרדי הממשלה לעמוד ביעד הפחתה בצריכת החשמל של 20% עד לשנת 2020. זוהי השנה השלישית לבחינת יישום החלטת הממשלה ומשרד העלייה והקליטה הציג עליה בצריכת החשמל⁵. לנוכח עליה זו על המשרד לבחון דרכים נוספות לצמצום צריכת החשמל במשרד.

לבסוף, על מנת להצליח וליישם את החלטת הממשלה במלואה, על המשרד להמשיך ולפעול לשם שיתוף והגברת מודעות העובדים

5. בחישוב הצריכה הכללית חלקי השטח הכללי עליו הועברו נתונים כפי שנקבע בהחלטת הממשלה.

המשרד לפיתוח הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי

המשרד לפיתוח הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי שוכנים במבנה אחד המשתרע על שטח של 1,550 מ"ר. בשני המשרדים מועסקים כ-75 עובדים.

יור הצוות הירוק

מר ליאון סוויסה - ממונה נכסים ולוגיסטיקה.

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה הנדרש	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת הבסיס	שיעור ההפחתה בשנת 2011 ביחס לשנת הבסיס	הערות
נייר (סה"כ צריכה)	16%	עליה בצריכה +167%	24%	בחישוב צריכת נייר לעובד אל מול שנות הבסיס, חלה ירידה של 37%.
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	2%	עליה בצריכה +3%	עליה בצריכה +7%	בהשוואת צריכה לעובד אל מול שנת הבסיס, חלה ירידה של 3%.
מים (סה"כ צריכה)	7%	אין דיווח	אין דיווח	תשלום חשבון המים נכלל במסגרת דמי הניהול ולא על פי הצריכה בפועל.
פחיות (סה"כ צריכה)	11%	27%	6%	בחישוב צריכת פחיות לעובד אל מול שנות הבסיס, חלה ירידה של 23%.
בקבוקים (סה"כ צריכה)	11%	14%	23%	בחישוב צריכת בקבוקים לעובד אל מול שנות הבסיס, חלה ירידה של 37%.

המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	0%	20%	
כוסות חד-פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	0%	0%	

לנוכח גידול שטח ועובדים משמעותי בין השנים 2009-2010, שנת 2010 נקבעה כשנת הבסיס.

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמויות (ליטר)	עלויות (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הערות
סולר	2	12,957	92,912	עליה בצריכה +11%	החישוב נעשה על פי היחס בשנת 2012 80:20 (סולר: בנזין). לאור בעייתיות בנתוני עבר חושבה הצריכה באופן כללי ללא הפרדה בין סולר ובנזין
בנזין	15	54,296	388,828		

חניה

בשנת 2012 היתה למשרד לפיתוח הנגב והגליל ולמשרד לשיתוף פעולה אזורי כמות משוקללת של 507 מקומות חניה. הוצאות החניה השנתיות של המשרדים עמדו בשנת 2012 על 246,287 ₪.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

אנרגיה

- הנחיית המאבטחים לכיבוי תאורה ומזגנים בעת סיורים ליליים.

חזרה לתוכן העיניינים

פסולת ומיחזור

- החלה הפרדת פחיות ובקבוקים ושליחתם למיחזור.
- צמצום ברכישת כלים חד פעמיים, תוך עידוד שימוש בכלים רב פעמים.

פעולות נוספות

- ביצוע בדיקת קרינה בכל קומות המבנה. לא נמצאו ממצאים חריגים.

מודעות עובדים והדרכות

המשרד לא ביצע השנה הדרכות.
המשרדים מפיצים טיפים ("משפטי מחץ") להתייעלות ולעידוד חשיבה סביבתית.

סיכום והמלצות

ניתן להבחין בשיפור משמעותי בהתייעלות הסביבתית של המשרד לפיתוח הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי ביחס לדוח הקודם, לצד שיפור באיסוף הנתונים. יחד עם זאת, במשרדים ניכרת עלייה בצריכת החשמל. לאור העובדה שאנו נמצאים בשנה השלישית ליישום החלטת הממשלה, ולאור החלטת הממשלה 4095 אשר קבעה כי על המשרדים להפחית את צריכת האנרגיה ב־ 20% עד לשנת 2020, ניתן לצפות לירידה משמעותית בצריכת החשמל.
על המשרדים לבחון פעולות ומגמות נוספות שתסייענה להם להצליח, להשתפר ולהתייעל סביבתית.

משרד הפנים

למשרד הפנים 12 דיורים⁶ המשתרעים על שטח של 25,805 מ"ר. במשרד מועסקים כ־1,100 עובדים.

יו"ר הצוות הירוק

מר דני רייף - סמנכ"ל לארגון ומשאבי אנוש.

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה הנדרש	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	הערות
נייר (סה"כ צריכה)	10%	9%	עליה בצריכה +9%	מהשוואת צריכה לעובד אל מול שנות הבסיס, חלה ירידה של 31%.
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	2%	5%	13%	
מים (סה"כ צריכה)	7%	עליה בצריכה +7%	עליה בצריכה +1%	בהשוואת דיורים תואמים בלבד המהווים כ־60% מהמשטח הכולל של המשרד. מהשוואת צריכה לעובד אל מול שנות הבסיס, חלה ירידה של 8%.
פחיות (סה"כ צריכה)	5%	56%	41%	
בקבוקים (סה"כ צריכה)	5%	11%	18%	

המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	5%	53%	
כוסות חד־פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	0%	77%	בצריכה הכללית של הכוסות החד־פעמיות חלה ירידה של 49% לעומת שנת 2011.

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמויות (ליטר)	עלויות (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011 (צריכה ממוצעת לרכב)	הערות
סולר	70	264,010	אין דיווח	עליה בצריכה +8%	
בנזין	65	198,306	אין דיווח	עליה בצריכה +4%	בהשוואת הצריכה הממוצעת לרכב נרשמה ירידה של 4% בצריכת הדלק

חניה

בשנת 2012 הייתה למשרד הפנים כמות משוקללת של 614 מקומות חניה. הוצאות החניה של המשרד עמדו בשנה זו על 942,194 ₪.

6. השינוי במספר הדיורים בהשוואה לדוח שפורסם בשנה שעברה נובע מהכללתם של דיורי המחסנים בתוך המבנים הקיימים.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

אנרגיה

- התקנת שעוני שבת, המכבים תאורה ומזגנים החל משעה 19:00 וכן בשבתות ובחגים באופן אוטומטי במשרד הראשי.
- השתתפות במבצע "חסכת - הרווחת" של חברת החשמל, במסגרתו ניתנה למשרד הנחה בחשבון החשמל בהתאם לתנאי המבצע.

מים

- רכישת מכונות חסכוניות נוספות לשטיפת כוסות.

פסולת ומיחזור

- הצבת בר מים בלשכת השר כתחליף לשימוש בבקבוקי מים.
- שימוש בכוסות זכוכית במקום כוסות חד־פעמיות.
- מתן הנחיה לחלוקת פחיות ובקבוקים בישיבות השר/המנכ"ל בלבד וקביעת יעד הפחתה של 25% מהצריכה ביחס לשנה קודמת תוך מעקב ורכש מדויקים.

מודעות עובדים והדרכות

משרד הפנים לא קיים השנה הדרכות לעובדים בנושא "ממשלה ירוקה", יחד עם זאת המשרד מקפיד להפיץ מסמכים ולשלוח תזכורות במייל בתדירות גבוהה לגבי חשיבותם של הנושאים הסביבתיים ולפעול בדרכים יצירתיות לשם השגת מודעות עובדים הכוללות בין השאר: עריכת שוק "קח־תן" לתחפושות יד שניה עבור עובדי המשרד, איסוף פסולת אלקטרונית ביתית לפני חג הפסח, שהועברה לאתר העירוני הייעודי ברמת שאול ועריכת יריד ספרים משומשים לקראת תחילת שנת הלימודים.

סיכום והמלצות

משרד הפנים שיפר משמעותית את עמידתו ביעדים ביחס לשנים קודמות. המשרד פעל נרחבות ורבות להשגת יעדי ההפחתה, הן במסגרת יישום המלצות ממשלה ירוקה והן תוך נקיטת יוזמות, לרתימת כלל עובדי המשרד. על המשרד להמשיך ולבצע מעקב אחר צריכת המשרד בכל התחומים על מנת לשמור על הישגים אלה.

משרד ראש הממשלה

למשרד ראש הממשלה כ־24 דיורים ברחבי הארץ. ארבעת הדיורים המרכזיים של המשרד משתרעים על שטח של 22,721 מ"ר. נתוני הצריכה להלן מתייחסים לארבעה דיורים אלה. במשרד מועסקים כ־820 עובדים.

יו"ר הצוות הירוק

מר רן ישי - סמנכ"ל בכיר למנהל ומשאבי אנוש.

הערת	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	שיעור ההפחתה בשנת 2011 ביחס לשנות הבסיס	שיעור ההפחתה הנדרש	המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה
לא הועברו נתונים לשנת 2012.	אין דיווח	אין דיווח	13%	נייר (סה"כ צריכה)
	11%	עליה בצריכה +6%	2%	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)
החישוב מבוסס על אומדן צריכה ומבוצע על פי תעריף תאגיד המים "הגיחון" למבנים ציבוריים עבור השנים הרלוונטיות.	עליה בצריכה +57%	עליה בצריכה +39%	7%	מים (סה"כ צריכה)
במהלך שנת 2010 החלה צריכת פחיות במשרד. בהתאם לכך, החל משנת 2013 עודכן יעד זה.	אין דיווח	-	אין צריכה במשרד	פחיות (סה"כ צריכה)
	אין דיווח	אין דיווח	11%	בקבוקים (סה"כ צריכה)

הערת	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	היעד הנדרש	המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי
לא הועברו נתונים לשנת 2012.	אין דיווח	0%	25%	נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)
	0%	0%	25%	כוסות חד־פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)

צריכת דלק

הערת	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011 (צריכה ממוצעת לרכב)	עלויות (₪)	כמויות (ליטר)	מספר רכבים	סוג דלק
כמות הדלק מבוססת על מחיר חשכ"ל לסולר ולבנזין והיא מהווה אומדן בלבד.	עליה בצריכה +32%	802,764	127,912	191	סולר
	עליה בצריכה +25%	4,936,321	807,519		בנזין

חניה

מספר החניות במשרד ראש הממשלה הינו קבוע ועומד על 523, כאשר הדיור הראשי של המשרד מהווה 71% מכלל מקומות החניה (376 חניות). לא דווחו הוצאות חניה של המשרד עבור שנת 2012.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

נייר

- הדפסה זו צדדית הוגדרה כברירת מחדל במרבית מדפסות המשרד.
- מעבר למערכת דיווח נוכחות ממוחשב.

חזרה לתוכן העיניינים

אנרגיה

- החלפת מרבית גופי התאורה לנוורות חסכוניות מסוג T5.
- החלפת כל מוני החשמל בדיורי המשרד בשעונים חדשים שבאמצעותם ניתן לבצע מעקב אחר החשמל.

מים

- התקנת חסכמים בכל הברזים בדיורי המשרד.

מודעות עובדים והדרכות

בשנת 2012 לא התקיימו כלל הדרכות לעובדים בנושא "ממשלה ירוקה" ולא נעשו פעולות להעלאת מודעות העובדים.

סיכום והמלצות

משרד ראש הממשלה ערך במהלך השנה האחרונה מספר פעולות על מנת לעודד התייעלות סביבתית, אף על פי כן, גם השנה עמד משרד ראש הממשלה ביעד אחד בלבד. ניכר כי עדיין קיים קושי רב באיסוף נתונים ובשמירה על רציפות המידע. יש לפעול לשיפור מערך איסוף ודיווח על הנתונים ובפרט בנושא צריכת הנייר, הפחיות והבקבוקים.

המשרד לשירותי דת

למשרד לשירותי דת דיור אחד, המשתרע על שטח של 1,297 מ"ר. במשרד מועסקים כ־100 עובדים. למשרד אין תיעוד של נתוני צריכה לשנים 2008-2009 שנבחנו במסגרת החלטת הממשלה מלבד נתוני החשמל, על כן ההשוואה נערכת על בסיס שנת 2010.

י"ר הצוות הירוק

מר אבי חליבה - סמנכ"ל בכיר למנהל ומשאבי אנוש.

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה הנדרש	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	הערות
נייר (סה"כ צריכה)	16%	9%	58%	
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	2%	עליה בצריכה +17%	3%	בהשוואה לשנות הבסיס 2008-2009. בהשוואה לשנת 2011 חלה ירידה של כ־30%.
מים (סה"כ צריכה)	7%	אין דיווח	אין דיווח	תשלום המים כלול בדמי הניהול של המבנה.
פחיות (סה"כ צריכה)	11%	0%	6%	
בקבוקים (סה"כ צריכה)	11%	0%	25%	
המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	הערות
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	100%	100%	
כוסות חד־פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	0%	0%	בהשוואת הצריכה בין שנת 2012 לשנת הבסיס חלה ירידה של כ־38% בצריכה הכללית של הכוסות החד־פעמיות.

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמויות (ליטר)	הוצאות (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הערות
בנזין	9	41,044	275,000	15%	המשרד אינו צורך סולר לרכבים. כמות הבנזין מבוססת על מכרז חשכ"ל והיא מהווה אומדן בלבד.

חניה

למשרד לשירותי דת כמות משוקללת של 60 מקומות חניה לשנת 2012. עלות התשלום עבור החניה עמד על 380,000 ₪.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

אנרגיה

- התקנת מערכת חיישנים מתקדמת לחיסכון בתאורה ובמיזוג.

מים

- מעבר למתקני הדחה דו־כמותיים.

מודעות עובדים והדרכות

המשרד לשירותי דת לא קיים במהלך 2012 הדרכות עבור עובדי המשרד בנושא "ממשלה ירוקה". המשרד שולח טיפים ירוקים דרך הפורטל המשרדי.

חזרה לתוכן העיניינים

סיכום והמלצות

המשרד לשירותי דת סיפק גם השנה נתונים המשווים לשנת 2010 בלבד בשל מחסור בנתונים של שנות הבסיס, במידה ובוחנים את עמידת המשרד ביעדים בהשוואה לשנת 2010 ניכר כי המשרד עמד בארבעה יעדים, כאשר בהשוואה לשנות הבסיס המשרד עמד בשני יעדים בלבד. המשרד לשירותי דת ממשיך במגמת השיפור וההתייעלות המשרדית אך עדיין מתקשה במתן ואיסוף סדיר של נתונים. כמו כן, חלה עלייה משמעותית בצריכת החשמל של המשרד במהלך שנת 2011 מאחר והחלטת הממשלה מס' 4095 קובעת כי על משרדי הממשלה לעמוד ביעד הפחתה בצריכת החשמל של 20% עד לשנת 2020, על המשרד לפעול לשם צמצום צריכת החשמל.

בנוסף על המשרד לפעול לשם טיוב מערך איסוף הנתונים ולפעול לשם עריכת פעולות נוספות המסייעות להגדלת מודעות העובדים.

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

למשרד התחבורה והבטיחות בדרכים 55 דוירים ברחבי הארץ, הדוירים משתרעים על שטח של 35,802 מ"ר. במשרד מועסקים 1,080 עובדים.

יו"ר הצוות הירוק

מר דב לבנשטיין - מנהל אגף רכש, נכסים ולוגיסטיקה.

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה הנדרש	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	הערות
נייר (סה"כ צריכה)	10%	3%	21%	
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	2%	2%	1%	בהשוואה לשנת 2009.
מים (סה"כ צריכה)	7%	אין דיווח	אין דיווח	לא ניתן לערוך השוואה לשנות הבסיס. ב-2012 דווחו עלויות ולא כמויות צריכה.
פחיות (סה"כ צריכה)	אין צריכה במשרד	עליה בצריכה +539%	אין דיווח	בפועל צורך המשרד פחיות שתייה.
בקבוקים (סה"כ צריכה)	5%	46%	42%	
המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	62%	43%	
כוסות חד-פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	85%	66%	

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמויות (ליטר)	הוצאות (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הערות
סולר	107	9,000	55,289	-	
בנזין		אין דיווח	1,456,000	-	

חניה

למשרד התחבורה והבטיחות בדרכים כמות משוקללת של 3,190 מקומות חניה לשנת 2012. עלות התשלום השנתי עבור החניה עמד על 2,416,492 ₪.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

אנרגיה

- התקנת מערכת חיישנים מתקדמת לחיסכון בתאורה ובמיזוג.
- המשך התקנת מזגנים חדשים וישנים במספר יחידות.
- השלמת התקנת נורות חסכוניות T5.

חזרה לתוכן העיניינים

מודעות עובדים והדרכות

במהלך שנת 2012 לא התקיימו הדרכות במשרד. משרד התחבורה והבטיחות בדרכים הפיץ במהלך השנה המלצות סביבתיות לחיסכון ולהתייעלות סביבתית באמצעות מיילים.

סיכום והמלצות

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים עושה מאמצים רבים להפחית בצריכת משאבים ולהתייעל סביבתית. המשרד עמד השנה בארבעה יעדים, אולם טרם יישם את המלצת הדוח הקודם בדבר שיפור שני היבטים מרכזיים: מערך איסוף הנתונים ועריכת הדרכות לעובדים. כמו כן, על המשרד להשיג התייעלות משמעותית יותר בצריכת חשמל. אמנם חלה ירידה בצריכת החשמל ביחס לשנת הבסיס, אך ירידה זו הינה יחסית שולית, וכידוע במסגרת החלטת ממשלה 4095 נקבע כי על משרדי הממשלה להפחית עד לשנת 2020, 20% מצריכת החשמל למ"ר.

משרד התיירות

למשרד התיירות 6 דיוורים ברחבי הארץ, הדיוורים משתרעים על שטח של 6,394 מ"ר. במשרד מועסקים כ־270 עובדים.

י"ר הצוות הירוק

מר גדעון שניר - סמנכ"ל בכיר למנהל ומשאבי אנוש וסמנכ"ל בכיר לאסטרטגיה ומדיניות.

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה הנדרש	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת הבסיס	שיעור ההפחתה בשנת 2011 ביחס לשנת הבסיס	הערות
נייר (סה"כ צריכה)	16%	37%	41%	
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	2%	עליה בצריכה +4%	6%	ביחס לשנת 2009; מרבית דיוירי המשרד נמצאים בדיוורים משותפים על כן הנתונים מבוססים על שטח יחסי.
מים (סה"כ צריכה)	7%	אין דיווח	אין דיווח	רק השנה החל דיווח על צריכת מים (לא לכל הדיוורים).
פחיות (סה"כ צריכה)	11%	33%	42%	נתוני הבסיס מתייחסים לשנת 2009.
בקבוקים (סה"כ צריכה)	11%			צריכת פחיות ובקבוקים מחושבת יחד.

המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	הערות
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	0%	28%	72% הנותרים של צריכת הנייר במשרד הינם של נייר אקולוגי. סה"כ צריכת נייר אקולוגי וממוחזר יחד - 100%.
כוסות חד־פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	95%	94%	

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמויות (ליטר)	הוצאות (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הערות
סולר	7	28,696	208,099	עליה בצריכה +8%	בהשוואת הצריכה הממוצעת לרכב חלה ירידה של כ־8%
בנזין	11	54,608	387,210	עליה בצריכה +17%	

חניה

למשרד התיירות הייתה בשנת 2012 כמות שנתית משוקללת של 717 מקומות חנייה. הוצאות החניה של המשרד עמדו על כ־900,000 ₪.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

מודעות עובדים והדרכות

בשנת 2012 נערכו שלוש הדרכות לעובדי משרד התיירות בהן השתתף הרוב המוחלט של העובדים.

חזרה לתוכן העיניינים

סיכום והמלצות

משרד התיירות פעל במהלך השנים האחרונות לשם שיפור מערך איסוף הנתונים. על אף שיפור זה, ניכר כי עדיין חסר מידע על מנת למדוד את יעדי המים, הפחיות והבקבוקים. על המשרד להמשיך ולפעול על מנת לטייב את איסוף נתונים אלו, כמו גם לפעול לשם יצירת מגוון רחב יותר של כלים ופעולות נוספות. ראוי לציין כי משרד התיירות פעל במהלך השנתיים האחרונות לשם שיפור מערך איסוף הנתונים ולשם שיפור עמידתו ביעדים ומגמה זו בהחלט באה לכדי ביטוי בדוח זה, מומלץ להמשיך ולקדם מגמה חיובית זו.

משרד התקשורת

למשרד התקשורת שני דיורים בתל אביב ובחיפה, המשתרעים על שטח של 5,750 מ"ר. במשרד מועסקים כ־158 עובדים.

יז"ר הצוות הירוק

מר חיים מזר - סגן מנהל אגף.

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה הנדרש	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת הבסיס	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת הבסיס	הערות
נייר (סה"כ צריכה)	16%	0%	12%	
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	2%	5%	5%	בהשוואה לשנת 2009.
מים (סה"כ צריכה)	7%	0%	עליה בצריכה +2%	הנתונים מבוססים על דיוור אחד ומהווים אומדן בלבד (מייצג צריכה ע"פ שטח יחסי של היחידה בבניין ולא צריכה בפועל).
פחיות (סה"כ צריכה)	11%	22%	39%	
בקבוקים (סה"כ צריכה)	11%	28%	38%	
המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	הערות
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	25%	23%	חלק הארי של רכישת הנייר היה נייר אקולוגי, בשיעור של 40%. נרכשו נייר אקולוגי וממוחזר יחד בשיעור של 63% מסך כל צריכת הנייר במשרד.
כוסות חד־פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	0%	0%	

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמויות (ליטר)	הוצאות (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הערות
סולר	23	18,961	1,278,341	11%	
בנזין		56,251		6%	

חניה

למשרד התקשורת כמות שנתית משוקללת של 128 מקומות חניה לשנת 2012. עלויות החניה של המשרד עמדו על 1,554,438 ₪.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

אנרגיה

- במסגרת שיפוץ קומה 10 במגדל שלום (דיוור ת"א) המשיכה פעילות התקנת נורות חסכוניות ומזגנים בעלי דירוג אנרגטי גבוה.

חזרה לתוכן העיניינים

פסולת ומיחזור

- נרכשו כוסות רב פעמיות וחולקו לעובדים.
- בוצע קיצוץ של 50% ברכישת כוסות חד פעמיות למשרד.

מודעות עובדים והדרכות

המשרד לא קיים השנה הדרכות לעובדים.
משרד התקשורת שולח תזכורות ומיילים תכופים לעובדים בנושאים סביבתיים דרך המערכת המשרדית.
נערך סיור לכלל עובדי המשרד בפארק חירייה.

סיכום והמלצות

ניכר כי המשרד נמצא במגמת שיפור בעמידה ביעדים בכל הנוגע לאיסוף ועיבוד הנתונים, למעט תחום המים. יחד עם זאת, על אף הירידה בצריכת החשמל ביחס לשנות הבסיס, על המשרד לשקול דרכים נוספות להתייעלות נוספת בתחום זה.
כמו כן, על המשרד לפעול לשם הגברת מודעות העובדים ולנקוט בפעולות הסברה נוספות.

עבור לעמוד הבא

עבור לעמוד הקודם

משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים

למשרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים 6 דיורים ברחבי הארץ, המשתרעים על פני שטח של 6,774 מ"ר. במשרד מועסקים כ-200 עובדים.

יור הצוות הירוק

מר שחר אמיר - מנהל תחום רכש ולוגיסטיקה.

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה הנדרש	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנות הבסיס	הערות
נייר (סה"כ צריכה)	13%	עליה בצריכה +7%	13%	ירידה של כ-25% מהשוואת הצריכה לעובד ביחס לשנות הבסיס.
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	2%	עליה בצריכה +4%	22%	ירידה של כ-33% מהשוואת הצריכה לעובד ביחס לשנות הבסיס.
מים (סה"כ צריכה)	3%	-	11%	צריכת המים מחושבת לשני אתרים המהווים כ-44% מכלל שטח הדיורים. הצריכה בשנת 2011 הסתברה כשגויה, לכן אינה נכללת בדיווח.
פחיות (סה"כ צריכה)	11%	1%	עליה בצריכה +137%	הצריכה מחושבת על סמך עלויות הרכש של המשרד. ישנה הנחיה משרדית להפסקת השימוש בפחיות למעט בלשכת השר.
בקבוקים (סה"כ צריכה)	5%	28%	31%	

המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2011	שיעור שימוש בתחליף שהושג בשנת 2012	הערות
נייר ממוחזר (25% שימוש מכלל הנייר)	25%	0%	8%	בנוסף נרכש גם נייר אקולוגי בשיעור של 17%, כך ששיעור הנייר הממוחזר והאקולוגי יחד עמד בשנת 2012 על 25% מכלל הצריכה.
כוסות חד-פעמיות מתכלות (25% מכלל השימוש)	25%	0%	0%	

צריכת דלק

סוג דלק	מספר רכבים	כמויות (ליטר)	הוצאות (₪)	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	הערות
סולר	40	75,541	547,729	עליה בצריכה +28%	
בנזין		73,302	518,841	16%	

חניה

בשנת 2012 מספר החניות המשוקלל של משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים עמד על 143 הוצאות החניה השנתיות של המשרד היו 897,035 ₪.

פעולות שבוצעו ליישום החלטת הממשלה במהלך שנת 2012

מודעות עובדים והדרכות

במשרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים בוצעו בשנה החולפת שתי הדרכות לעובדים. כמו כן, נשלחים טיפים ירוקים שבועיים לעובדים בכדי להטמיע את נושא החיסכון והמיחזור.

חזרה לתוכן העיניינים

סיכום והמלצות

משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים עמד ב־4 יעדים השנה. גם השנה לא עמד המשרד ביעדי הרכש. על המשרד לשפר את מערך איסוף הנתונים של מוצרי הרכש ולפעול לשם יצירת חיסכון בהיבט זה, שיהווה יעד מדיד החל מהשנה הקרובה.

מהערכות משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים משתמע כי גם בשנת 2012 נרשם חיסכון כספי ניכר של כ־110 אלף ₪, שנבע בעיקר מהתייעלות אנרגטית (כ־100 אלף ₪) ומחיסכון בנייר (כ־10 אלף ₪). לפי דיווחי המשרד החיסכון הכספי המצטבר בין השנים 2010-2012 עומד על כ־700 אלף ₪. לאור החיסכון הכספי שהושג, מומלץ להכין תכנית לניצול כספי החיסכון.

עבור לעמוד הקודם

עבור לעמוד הבא

פרק ד'

יישום ההחלטה בקריות הממשלה ובגופים ממשלתיים נוספים

יישום ההחלטה בקריות הממשלה

במהלך יישום החלטת הממשלה זוהו קריות הממשלה כגורמי מפתח בהצלחת התהליך. על אף שקריות הממשלה אינן נמנות בין הגופים הכפופים להחלטת הממשלה ומחוייבים בדיווח למשרד להגנת הסביבה, משרדי ממשלה רבים ממוקמים בקריות השונות ועל כן מושפעים באופן ישיר מהביצועים הסביבתיים שלהן. המשרד להגנת הסביבה החל לפעול בשיתוף פעולה עם מנהלי הקריות, במטרה לספק מענה רחב ומקיף לדיורי הממשלה המקובצים במבנים אלו. הקריות נבחנו על בסיס נתוני צריכת אנרגיה והמים ולא על תחומי הרכש מכיוון שהיבטים אלו נמצאים תחת אחריות משרדי הממשלה. הנתונים המופיעים בחלק זה מתבססים על דיווחי מנהלי הקריות הבאות: באר שבע, ירושלים, תל אביב ורמלה. כפי שניתן לראות בדוח זה, נרשמה השנה התקדמות מרשימה של קריות הממשלה בנושא; נערכו פעולות רבות נוספות אשר סייעו לצמצום צריכת האנרגיה והמים וניכר כי הושג חיסכון משמעותי במרבית הקריות. ברצוננו להודות למנהלי קריות הממשלה על שיתוף הפעולה.

שם הקריה	משרדים בקריה	שטח במ"ר	מספר עובדים	איש קשר
רמלה	בריאות, הגנת הסביבה, נציבות מס הכנסה, מע"מ, מצילה, משטרת ישראל, עליה וקליטה, פנים, רווחה, רשות האוכלוסין וההגירה, שב"ס תעסוקה ולשכת גיוס, שירות התעסוקה.	14,000	700	שמואל פאר
ירושלים - בניין ג'נרי	כלכלה, מכס, רשות מקרקעי ישראל, תחבורה ובטיחות בדרכים, תיירות.	47,000	1,500	משה בן-דוד
תל אביב	אוצר, ביטחון פנים, בינוי ושיכון, הגנת הסביבה, כלכלה - מנהל ההסדרה והאכיפה, משפטים, נציבות מס הכנסה, נש"מ, פנים, רשות האוכלוסין וההגירה, רשות מקרקעי ישראל, שירות התעסוקה.	45,600	1,519	עמנואל אלרם
באר שבע	בינוי ושיכון, בריאות, הגנת הסביבה, חינוך, כלכלה, מיפוי ישראל, משפטים, פנים, רווחה, רשות האוכלוסין, רשות מקרקעי ישראל, שירות התעסוקה, שירותי דת - ביה"ד הרבני, תרבות וספורט.	28,100	1,209	אבנר חדד
חיפה	בינוי ושיכון, בריאות, הגנת הסביבה, חינוך, כלכלה, למ"ס, מיפוי ישראל, המנהל לחינוך התיישבותי, מס הכנסה, מע"מ, משפטים - שומות מקרקעין, נש"מ, פנים, קליטת העלייה, רשות האוכלוסין, רשות מקרקעי ישראל, תחבורה	45,384	2,018	גבי בן-דוד

חזרה לתוכן העיניינים

קריית הממשלה רמלה

שיעורי הפחתה שהושגו בקריה

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2009	הערות
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	39%	43%	
מים (סה"כ צריכה)	2%	13%	

פעולות התייעלות שבוצעו בקריה בשנת 2012

אנרגיה

- התקנת גלאים במטבחונים ובמרחבים המוגנים המשמשים כחדרי ישיבות.

מים

- מכתב הערכה מביקורת רשות המים.

פסולת ומיחזור

- איסוף מרוכז לפסולת אלקטרונית (בנוסף לנייר, סוללות וראשי דיו).

כללי

- הפעלת חדר לאחסון אופניים לרווחת העובדים.

עבור לעמוד הבא

עבור לעמוד הקודם

קריית הממשלה ירושלים - בניין ג'נרי

שיעורי הפחתה שהושגו בקריה

הערות	שיעור הפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2009	שיעור הפחתה בשנת 2011 ביחס לשנת 2011	המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה
	21%	15%	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)
	10%	עליה בצריכה +1%	מים (סה"כ צריכה)

פעולות התייעלות שבוצעו בקריה בשנת 2012

כללי

- קריית הממשלה הוכרה כמבנה ירוק ע"י מכון התקנים, המבנה עומד בתקן ת"י 5281.

אנרגיה

- סיום התקנת חיישני נוכחות בחדרים ובשטחים הציבוריים (כ־1,300 במספר).
- הותקנו 50 שעוני פיקוד לניתוק דודי חשמל בשירותים ובמטבחונים.

מים

- החלפת משאבות מים קרים וברזי פיקוד המיועדים לוויסות יעיל בקו אספקת המים הקרים.
- ביצוע פיילוט במשרד הכלכלה של מדיחים במשרדים, בהתאם להמלצות "ממשלה ירוקה" שלא להשתמש בכוסות חד־פעמיות.

קריית הממשלה תל אביב

שיעורי הפחתה שהושגו בקריה

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור הפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור הפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2009	הערות
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	עליה בצריכה +11%	10%	
מים (סה"כ צריכה)	עליה בצריכה +1%	16%	מהשוואת צריכה לעובד חלה ירידה של 8% ביחס לשנת 2011.

פעולות התייעלות שבוצעו בקריה בשנת 2012

אנרגיה

- נערכה בדיקה מחודשת במשרדים בהם מופעלות מערכות חשמל ומיזוג.
- בוצעה בדיקת תקינות ברזים חשמליים במערכת מיזוג האוויר.

מים

- הערכה, בדיקה והחלפת חסכמים בברזי המים.
- ביצוע בדיקות יומיומיות של צריכת מים במגדלי הקירור.
- ביצוע בדיקה דירחודשית של איכות המים ותקינות מערכת מגדלי הקירור.
- התקנת מערכת הוספה והחזרת מים מניקוז יחידות טיפול מיזוג אויר למגדלי הקירור.

קריית הממשלה באר שבע

שיעורי הפחתה שהושגו בקריה

הערות	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2009	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה
	עליה בצריכה +1%	עליה בצריכה +7%	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)
מהשוואת צריכה לעובד חלה ירידה של 11% ביחס לשנת 2009.	עליה בצריכה +8%	עליה בצריכה +25%	מים (סה"כ צריכה)

פעולות התייעלות שבוצעו בקריה בשנת 2012

אנרגיה

- ניתוק תאורה בחלק מהפרוזדורים במהלך תקופת הקיץ (אור יום), כולל פרוזדורים המחוברים במעגלים חשמליים למשרדים.
- ניתוק מיזוג אויר במספר פרוזדורים בחלק משעות היום.
- הפרדת מעגלים חשמליים המשותפים לחדרי השירותים, לחדרי הכושר ולמטבחונים.

מים

- התקנת חסכמים בשטחים המשותפים לחדרי השירותים, לחדרי הכושר ולמטבחונים.

קריית הממשלה חיפה

שיעורי הפחתה שהושגו בקריה

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2011	שיעור ההפחתה בשנת 2012 ביחס לשנת 2009	הערות
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	עליה בצריכה +7%	עליה בצריכה +12%	
מים (סה"כ צריכה)	עליה בצריכה +21%	עליה בצריכה +25%	

* נתוני שנת הבסיס מבוססים על דיווח חברת הייעוץ

פעולות התייעלות שבוצעו בקריה בשנת 2012

אנרגיה

- צמצום שעות פעילות מערכות מיזוג האוויר והחשמל בכ"ס 4 שעות בכל יום.
- בקרה אישית של מנהל הקריה לבקשות משרדים להפעלת מערכות מיזוג האוויר והחשמל בשעות חריגות.
- ביצוע מיפוי אנרגיה והכנת תכנית הכוללת המלצות לחיסכון.

מים

- התקנת חסכמים בכל הברזים בחדרי השירותים ובמטבחונים.
- ביצוע פיילוט של התקנת משתנה ללא מים.

פסולת ומחזור

- איסוף מרוכז של נייר וסוללות למחזור.

כללי

- הפעלת חדר לאחסון אופניים לרווחת העובדים.

יישום ההחלטה בגופים ממשלתיים נוספים

במהלך שנת 2012 פנו אל המשרד להגנת הסביבה מספר גופים ציבוריים אשר אינם נמנים בין הגופים המחויבים במתן דיווח בדבר עמידה ביעדים שנקבעו בהחלטת הממשלה. גופים אלו בחרו לאמץ את החלטת הממשלה באופן עצמאי ועל כן פעלו במשך השנה האחרונה לאיסוף הנתונים ויישום מגוון פעולות לחיסכון והתייעלות סביבתית. בדוח זה יוצגו מגוון הפעולות שנעשו לשם חיסכון והתייעלות סביבתית.

הגופים המצוינים בפרק זה הם: נציבות שירות המדינה, הכנסת ורשות הגבייה והאכיפה. ברצוננו להודות למנהלי הגופים השונים על נקיטת היוזמה ועל שיתוף הפעולה.

הכנסת

לכנסת דיור אחד בגבעת רם בירושלים; המבנה משתרע על שטח של כ־72,000. פעילות הכנסת משתנה בהתאם לימי הפעילות במתחם. בימי מליאה, הנערכים 3 פעמים בשבוע, שעת הסיום מתארכת. כמו כן, הכנסת יוצאת לפגרה פעמיים בשנה ואז פעילותה מצומצמת מאוד. במהלך השנים האחרונות ביצעה הכנסת פעולות סביבתיות רבות המפורטות להלן:

אנרגיה

- חיסכון בהפעלת כלל מערכות לקירור מים באמצעות חיבור ערוץ הכנסת למערכת ייעודית קטנה לקירור מים.
- התקנת מזגנים חדשניים ויעילים אנרגטית.
- התאמת הדלקת התאורה במבנה הכנסת לשעות הפעילות.
- החלפת נורות לנורות 5-T ולנורות LED בעת שיפוץ.
- ביצוע סקר אנרגיה בכנסת ויישום התחלתי של חלק מההמלצות.

מים

- התקנת חסכמים בברזים.
- התקנת מתקני הדחה דו־כמותיים בתאי השירותים.

נייר

- איסוף נייר וקרטונים למחזור.
- הדפסה דו־צדדית בכל המדפסות כברירת מחדל.

חומרים ופסולת

- פינוי בקבוקי השתייה והפחיות למחזור.

נכון למועד פרסום דוח זה (מאי 2014), ביוזמת יו"ר הכנסת, יולי יואל אדלשטיין, הכנסת השיקה את תכנית **"כנסת ירוקה"** שמטרתה העברת הכנסת לעידן של קיימות. חלק א' של תכנית כנסת ירוקה, שהושקה בתאריך 1.1.14, כוללת 13 פרויקטים בתחומים של התייעלות אנרגטית, ייצור אנרגיה ממקורות מתחדשים ופעולות לחיסכון במים, כגון:

התקנת שדה סולרי פוטו־וולטאי בהיקף של 4,650 מ"ר, שימוש במי העיבוי של מערכת מיזוג האוויר להשקיה, התקנת תוכנה לכיבוי מחשבי הכנסת בסוף יום העבודה, התקנת גלאים לניתוק מערכת מיזוג האוויר והתאורה בחדרים שאין בהם אנשים, בחינת השימוש באוויר חיצוני למיזוג חדר השרתים, הקמת עמדת טעינה כפולה לרכב חשמלי, שימוש בנייר ממוחזר, בחינת השימוש בנייר דק (75 גרם) והמרת עותקים קשיחים בעותקים אלקטרוניים לטובת חסכון נוסף בנייר.

כמו כן, יערך סקר לבחינת מערכת ההשקיה הקיימת ובניית תכנית השקיה חדשה ותערך תכנית מפורטת לגינון בה יוטמעו שיקולי קיימות וחיסכון במים. בתהליך זה צפויה הכנסת לחסוך כ־20% מצריכת המים שלה. נכון להיום התקיימו שש הדרכות במסגרת הכשרת עובדי הכנסת לחשיבה מקיימת, בהן השתתפו כלל עובדי הכנסת. אגף המבקרים השיק את "הסיור הירוק" לקהלים שונים של מבקרים ובאתר האינטרנט של הכנסת עוצבו תת־אתרים ייחודיים, באנגלית ובעברית, להצגת תוכני כנסת ירוקה. בהמשך מתוכנן בלוג ייעודי שיעסוק בנושאי כנסת ירוקה וישמש אתר מרכזי להחלפת דעות עם הציבור בנושא זה.

נציבות שירות המדינה

יו"ר הצוות הירוק

גב' עדנה אלפסי - סמנכ"לית מנהל ומשאבי אנוש.
השנה, זו הפעם הראשונה שבה מוגשים נתוני נציבות שירות המדינה, שהביעה רצון ליטול חלק בהחלטת הממשלה.
נציבות שירות המדינה חולקת את הדיור ברח' קפלן בירושלים עם משרד ראש הממשלה ומשתתפת בעלויות אחזקתו. נציבות המדינה משתרעת על שטח של כ-2,665 מ"ר.
להלן הפעולות הסביבתיות שבוצעו בנציבות שירות המדינה:

אנרגיה

- החלפת מזגנים, נורות ומכשירי חשמל נוספים במוצרים חדשים בעלי מאפיינים סביבתיים ו/או דירוג אנרגטי גבוה.

מים

- התקנת חסכמים בברזים בכל היחידות.

חומרים ופסולת

- הפצת חוזר הקובע הפסקת הזמנת שתייה קרה לשיבוט ולפגישות עבודה.
- שימוש בברי מים בכל היחידות.

נייר

- ניפוי מדפסות ופקסים בכל היחידות בכדי לייעל בטונרים ובדפים.

רשות האכיפה והגבייה

יו"ר הצוות הירוק

גב' קרן רבי - סמנכ"לית בכירה למנהל (נכון למועד הביקורת. כיום משמשת הגב' איילה הררי כסמנכ"לית למנהל).

הרשות פועלת כיחידת סמך במשרד המשפטים, האחראית על מערכת ההוצאה לפועל ועל המרכז לגביית קנסות אגרות והוצאות. עד שנת 2009 הייתה הרשות חלק בלתי נפרד ממערכת בתי המשפט, משנת 2011 מתבצע מעבר הדרגתי של לשכות ההוצאה לפועל למבנים עצמאיים.

נכון למועד הביקורת היו לרשות האכיפה והגבייה 11 דיורים עצמאיים ברחבי הארץ, המשתרעים על פני שטח של 11,468 מ"ר, והועסקו בה כ־386 עובדים.

רשות האכיפה והגבייה בחרה לאמץ את עקרונות ממשלה ירוקה באופן עצמאי ולשם כך החלה בהקמת מערך איסוף נתונים מסודר ובעריכת פעילויות נוספות בקנה מידה רחב, המצוינות בדוח זה.

אלו הפעולות הסביבתיות שבוצעו עד היום ברשות האכיפה והגבייה:

אנרגיה

- התקנת מערכות חשמל חכמות במבנים שבבעלות הרשות.
- התקנת חיישני תנועה עבור התאורה ומיזוג האוויר בכל המבנים החדשים של הרשות.

מים

- התקנת חסכמים בכל הברזים במבנים החדשים.
- התקנת מכלי הדחה דו־כמותיים בכל חדרי השירותים במבנים החדשים.

נייר

- רכישת נייר אקולוגי וממוחזר בלבד החל מהרבעון האחרון של שנת 2012.
- מעבר להדפסה דו־צדדית כברירת מחדל במדפסות מטה הרשות.
- מעבר לדיווח נוכחות ממוחשב.
- מעבר לטיפול בתלונות ופניות הציבור באמצעות מערכת ממוחשבת.
- יצירת ממשק בין אגף החשבות במטה הרשות למרכז לגביית קנסות שיאפשר העברת מסמכים לחתימה, הסרוקים כבר במערכת.
- שימוש חוזר במעטפות הנשלחות בדואר פנימי.

פסולת ומיחזור

- החל מסוף 2012 נעשה שימוש בקנקני מים בשיבות ורכישת פחיות ובקבוקים נעשית רק לשיבות הנהלה.
- כיום, 25% מהכוסות החד פעמיות הנרכשות על ידי הרשות, הן כוסות העשויות חומר פריק ביולוגית.

פרק ה' סיכום

סיכום

מאז התקבלה החלטת הממשלה בנושא "ממשלה ירוקה" בדצמבר 2009, נרתמו מרבית המשרדים הממשלתיים לקידום הנושא וביצעו פעולות התייעלות וחסכון במשאבים, אשר חלקן נמשכות גם בימים אלה ותוצאותיהן ניכרות היטב.

כפי שמשקף בדוח זה, במהלך שנת 2012, השנה השלישית ליישום החלטת הממשלה, עדיין קיים מרחב רב לשיפור הביצועים הסביבתיים של משרדי הממשלה ולהתייעלות תפעולית.

פרק זה יעסוק בעמידת המשרדים ביעדי ההפחתה ובאופן ניהול תהליך יישום ההחלטה במשרדי הממשלה.

להלן טבלה המסכמת את אופן עמידת משרדי הממשלה ביעדי ההפחתה:

חזרה לתוכן העיניינים

סטטוס עמידה ביעדי ההפחתה במשרדי הממשלה (השוואה בין שנת 2012 לשנות הבסיס):

שם המשרד	יעדי הפחתה	נייר (סה"כ צריכה)	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	מים (סה"כ צריכה)	פחיות (סה"כ צריכה)	בקבוקים (סה"כ צריכה)	נייר ממוחזר	כוסות חד פעמיות מתכלות
אוצר								
*אזרחים ותיקים								
ביטחון					-			
ביטחון פנים								
בינוי ושיכון								
*בריאות							-	
הגנת הסביבה				-				
חוץ								
חינוך					-	-		
**חקלאות ופיתוח הכפר								
כלכלה								
מדע, טכנולוגיה וחלל תרבות וספורט			-	-				
משפטים					-	-		
עלייה וקליטה				-	-	-		
*פיתוח הנגב והגליל שיתוף פעולה אזורי				-				
פנים								
ראש הממשלה					-	-	-	
רווחה ושירותים חברתיים				-	-	-	-	
*שירותי דת								
תחבורה וביטחון בדרכים					-			
תיירות					-			
תקשורת								
תשתיות לאומיות, אנרגיה ומים								

* בשל בעיות באיסוף נתוני שנות הבסיס, במשרדים הבאים שנת הבסיס היא 2010: המשרד לאזרחים ותיקים, משרד הבריאות, המשרד לפיתוח הנגב והמשרד לשיתוף פעולה אזורי והמשרד לשירותי דת.

** בשל בעיות באיסוף נתוני שנות הבסיס, למשרד החקלאות ופיתוח הכפר נקבעו שנות הבסיס: 2009-2010.

מקרא:

לא הועבר דיווח
 אי עמידה ביעד
 חלה מגמת הפחתה, אך טרם הושג היעד
 עמידה ביעד

יש לשים לב כי אמנם ניתן לראות מן הדוח שמשרד החוץ, משרד העלייה והקליטה והמשרד לשירותי דת עמדו ביעד החשמל - אולם מגמת ההפחתה אינה מספקת על מנת לעמוד ביעד אשר הוגדר בהחלטת הממשלה 4095: הפחתה של 20% מצריכת החשמל עד שנת 2020. ניכר כי על משרדים רבים לעבוד על שיפור ההישגים, על מנת לעמוד ביעד בשנת 2020.

משרדים שעמדו בכל שבעת היעדים: משרד החוץ.

משרדים שעמדו בשישה או חמישה יעדים: משרד התיירות, המשרד לביטחון פנים, המשרד להגנת הסביבה ומשרד הפנים.

משרדים שעמדו בארבעה או שלושה יעדים: משרד האוצר, משרד התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים, משרד הבינוי והשיכון, משרד המדע הטכנולוגיה והחלל התרבות והספורט, משרד העלייה והקליטה, המשרד לשירותי דת, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, המשרד לאזרחים ותיקים, משרד המשפטים ומשרד התקשורת.

משרדים שהתקשו לעמוד ביעדים: משרד הביטחון, משרד החינוך ומשרד ראש הממשלה.

משרדים שלא הגישו דיווח כלל: משרד הרווחה והשירותים החברתיים.

בחינת העמידה ביעדים

להלן טבלה המציגה את מספר המשרדים אשר הצליחו לעמוד בכל אחד מהיעדים, מאז קבלת ההחלטה:

מספר המשרדים העומדים ביעד ההפחתה, בחלוקה לפי נושאים:

שנה	נייר (סה"כ צריכה)	חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)	מים (סה"כ צריכה)	פחיות (סה"כ צריכה)	בקבוקים (סה"כ צריכה)	נייר ממוחזר (25%)	כוסות חד פעמיות מותכלות (25%)
2010	4	4	7	9	6	3	2
2011	12	15	5	9	14	7	8
2012	11	12	5	11	14	13	10

הפחתה בצריכת המשאבים

● **צריכת נייר - 21 משרדים** דיווחו על כמות הנייר הנצרכת, מתוכם 11 עמדו ביעד הנדרש. ב־5 משרדים חלה מגמת הפחתה אך לא הושג היעד, ו־5 משרדים עלו בסה"כ הצריכה (המשרד לאזרחים ותיקים, משרד החינוך, משרד הכלכלה, משרד המשפטים ומשרד הפנים). יש לציין כי אמנם משרד האוצר ומשרד הפנים לא עמדו ביעד, אך בבחינת הצריכה לעובד חלה ירידה משמעותית בצריכת הנייר.

משרדים אשר הפחיתו את צריכת הנייר שלהם בצורה משמעותית - המשרד לשירותי דת (58%), המשרד לביטחון פנים (54%), משרד התיירות (41%), משרד המדע הטכנולוגיה והחלל ומשרד התרבות והספורט (37%), משרד החקלאות ופיתוח הכפר (36%), משרד העלייה והקליטה (33%), משרד החוץ (32%), משרד הבינוי והשיכון (24%), המשרד לפיתוח הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי (24%), משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (21%), משרד הפנים (31% לעובד) ומשרד האוצר (26% לעובד).

כל משרדי הממשלה אשר דיווחו, למעט משרד ראש הממשלה, הגישו דיווח בדבר צריכת הנייר. מרבית המשרדים הצליחו להפחית את הצריכה גם אם לא עמדו ביעד (16 משרדים). המעקב אחר צריכת נייר הינו נוח ופשוט יחסית, ואכן אחוזי הדיווח וההפחתה גבוהים יחסית.

● **צריכת חשמל - 21 משרדים** דיווחו על צריכת החשמל, מתוכם 12 עמדו ביעד ו־7 משרדים עלו בסך הצריכה (המשרד לאזרחים ותיקים, משרד הבריאות, משרד החינוך, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, משרד הכלכלה, משרד המשפטים והמשרדים לפיתוח הנגב והגליל ולשיתוף פעולה אזורי). משרד המשפטים והמשרדים לפיתוח הנגב והגליל ולשיתוף פעולה אזורי אמנם לא עמדו ביעד, אך בבחינת הצריכה לעובד חלה ירידה בצריכת החשמל.

חזרה לתוכן העיניינים

כפי שהוזכר, אמנם ניתן לראות מן הדוח שמשרד החוץ, משרד העלייה והקליטה והמשרד לשירותי דת עמדו ביעד, אולם על מנת לעמוד ביעד שנקבע לשנת 2020 - **הפחתה של 20% מצריכת החשמל**, ניכר כי גם על המשרדים לעיל לעבוד על שיפור ההישגים.

משרדים אשר הפחיתו את צריכת החשמל בצורה משמעותית - המשרד לביטחון פנים (80%), משרד הבינוי והשיכון (42%), משרד התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים (22%), משרד האוצר (20%), משרד הפנים (13%), המשרד להגנת הסביבה (12%), משרד ראש הממשלה (11%), משרד העלייה והקליטה (6%) ומשרד התיירות (6%).

- **צריכת מים** - 15 משרדים דיווחו על צריכת המים, מתוכם 5 עמדו ביעד הנדרש. 9 משרדים עלו בסך הצריכה (המשרד לאזרחים ותיקים, משרד הביטחון, המשרד לביטחון פנים, משרד הבריאות, משרד החינוך, משרד הכלכלה, משרד הפנים, משרד ראש הממשלה ומשרד התקשורת).

משרדים אשר הפחיתו בצריכת המים בצורה משמעותית - משרד האוצר (40%), משרד המשפטים (16%), משרד הבינוי והשיכון (11%), משרד החוץ (11%), משרד התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים (11%). ראוי לציין כי בחישוב צריכה ממוצעת לעובד, המשרד לביטחון פנים הפחית את צריכת המים ב־72%.

בדומה לשני הדוחות הקודמים, משרדים רבים מתקשים בדיווח נתוני צריכת המים בשל סיבות שונות; במקרים רבים אין מונה צריכת מים נפרד למבנה ובחלק מן המשרדים התשלום עבור המים שנצרכו מגולם בדמי הניהול. מאחר והפחתת צריכת המים חיונית ומשמעותית הן מבחינה סביבתית והן מבחינה כלכלית, על המשרדים לפעול למען מעקב שוטף, מדידות מהימנות והגברת המודעות לנושא.

צמצום כמות הפסולת המיוצרת במשרד

- **צריכת פחיות** - 16 משרדים דיווחו על צריכת הפחיות, מתוכם 11 עמדו ביעד הנדרש. 3 משרדים עלו בסך הצריכה (משרד הבינוי והשיכון, משרד החקלאות ופיתוח הכפר ומשרד התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים). ישנם משרדים אשר צורכים פחיות אך בדוח שהוגש אין על כך דיווח: משרד החינוך, משרד המשפטים, משרד ראש הממשלה ומשרד התחבורה והבטיחות בדרכים.

משרדים אשר הפחיתו בצריכת הפחיות בצורה משמעותית - משרד הבריאות (70%), משרד הפנים (41%), משרד התיירות (42%), משרד התקשורת (39%) ומשרד החוץ (16%). ראוי לציין את המשרדים בהם אין צריכה של פחיות: משרד האוצר, המשרד לאזרחים ותיקים, המשרד לביטחון פנים, המשרד להגנת הסביבה, משרד הכלכלה, משרד המדע הטכנולוגיה והחלל ומשרד התרבות והספורט.

- **צריכת בקבוקים** - 18 משרדים דיווחו על צריכת בקבוקים, מתוכם 14 עמדו ביעד הנדרש, 2 משרדים עמדו ביעד באופן חלקי ו־2 משרדים נותרו זהים בצריכתם. ישנם משרדים אשר צורכים בקבוקים אך בדוח שהוגש אין על כך דיווח: משרד החינוך ומשרד המשפטים.

משרדים אשר הפחיתו בצריכת הבקבוקים בצורה משמעותית - המשרד להגנת הסביבה (100%), משרד הביטחון (53%), משרד החוץ (42%), משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (42%), משרד התיירות (42%), משרד התקשורת (38%), משרד התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים (31%), המשרד לשירותי דת (25%), המשרד לאזרחים ותיקים (24%), המשרדים לפיתוח הנגב והגליל ולשיתוף פעולה אזורי (23%), משרד הפנים (18%), משרד הבריאות (9%). ראוי לציין כי בחישוב צריכה ממוצעת לעובד, המשרד לביטחון פנים הפחית את צריכת הבקבוקים ב־76%.

ניכר שיפור בקרב חלק מן המשרדים בהפחתת הצריכה של הפחיות ובקבוקי השתייה ומרבית משרדי

הממשלה עמדו ביעדים שהוצבו להם. יחד עם זאת, קיים עדיין קושי באיסוף הנתונים ובמשרדים רבים מאגר הנתונים של השנים הקודמות לוקה בחסר וההשוואה אליו אינה מהימנה. דוגמאות לכך אפשר לראות בחלק מהמשרדים שדיווחו לגבי שנות הבסיס כי אינם צורכים פחיות ובקבוקים, אולם בפועל בוצעו רכישות וקיימת צריכה לאורך השנים. ישנה חשיבות רבה לנושא הפחתת הפחיות והבקבוקים; ההפחתה תורמת הן לצמצום הפסולת הממשלתית, הן לתדמית הממשלה (מניעת בזבז כספי ציבור) והן לבריאות העובדים (עידוד שתיית מים).

הגברת השימוש בחומרי גלם ממוחזרים

● **שימוש בנייר ממוחזר** - 20 משרדים דיווחו על כמות הנייר הממוחזר במשרדם, מתוכם 13 עמדו ביעד. פרסומו של מכרז מרכזי לנייר בעל ביצועים סביבתיים משופרים הן אקולוגי והן ממוחזר, הוביל לכך שמשרדים שונים אשר נראה כי אינם עומדים ביעד, צורכים נייר בעל ביצועים סביבתיים משופרים בשיעור גבוה (עמידה ביעד) מסך צריכת הנייר המשרדית: משרד התיירות (100%), משרד העלייה והקליטה (86%), משרד התקשורת (63%), משרד הכלכלה (28%) ומשרד התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים (25%).

משרדים עם שיעור של 100% שימוש בנייר ממוחזר - המשרד לאזרחים ותיקים, המשרד להגנת הסביבה, משרד החוץ, משרד המדע הטכנולוגיה החלל ומשרד התרבות והספורט והמשרד לשירותי דת.

● **שימוש בכוסות חד פעמיות מחומרים מתכלים** - 22 משרדים דיווחו על כמות הכוסות החד פעמיות המתכלות שהם צורכים, מתוכם 10 עמדו ביעד הנדרש.

משרדים ששיפרו עמידתם ביעד זה בצורה משמעותית - המשרד לביטחון פנים (100%), משרד החוץ (100%), משרד המדע הטכנולוגיה והחלל ומשרד התרבות והספורט (100%), משרד המשפטים (100%), משרד העלייה והקליטה (100%), משרד התיירות (94%), משרד הפנים (77%), משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (66%).

צריכת דלק במשרדי הממשלה

במהלך שנת 2012 צרכו משרדי הממשלה לפי ההערכות כ־8,047,451 ליטר דלק (בנזין וסולר) בעלות של כ־34,331,291 ₪. על אף שנתוני הדלק לא נמנו בשנה זו עם היעדים שהוגדרו, מרבית המשרדים דיווחו על נתוני הצריכה. עם זאת, קיים מקום רב לשיפור הדיווח וכמובן לצמצום הצריכה, שכן גם חסכון באחוזים בודדים יהווה חיסכון כספי משמעותי, מלבד תרומתו להפחתת זיהום האוויר. החל משנת 2013 על המשרדים לדווח על צריכת הדלק לרכב ועל הנסועה של כלי הרכב בשימוש המשרד, למעט רכבים ייעודיים וביטחוניים, ולעמוד ביעדים שהוגדרו (ראה נספח 2).

הדיווח והבקרה של המשרדים

ניכר כי משרדי הממשלה התייעלו ושיפרו את ביצועיהם הסביבתיים. יחד עם זאת, עדיין קיים מספר לא מבוטל של משרדים המתקשים באיסוף נתוני הצריכה ובעריכת מעקב סדיר. אמנם משרד אחד בלבד לא הגיש כלל דיווח לשנת 2012 (משרד הרווחה והשירותים החברתיים), אך לא מעט מהמשרדים הגישו דוחות עם נתונים חסרים.

היעדים שנקבעו מהווים צעד חשוב לקראת התנהלות יעילה ואחראית מבחינה סביבתית; ללא דיווח ומעקב רציף אחר הנתונים הנדרשים, אין באפשרות הממשלה לבחון את ביצועיה הסביבתיים. כפי שעולה מדוח

חזרה לתוכן העיניינים

זה, כמו גם מדוחות קודמים, קיים קשר בין יכולת המשרד לאסוף את המידע לבין יכולת המשרד לעמוד ביעדים. לפיכך, על המשרדים לפעול למען טיוב מערך איסוף הנתונים, לטובת עריכת מעקב שוטף ומהימן.

הטמעה ומודעות בקרב העובדים

מודעות העובדים הינה נדבך חשוב לעמידה ביעדים שהוצבו עבור המשרדים במסגרת החלטת הממשלה, שכן אחד המרכיבים החשובים לצורך יישום החלטת הממשלה (והמבדיל החלטה זו מהחלטות אחרות) הוא הצורך במעורבות העובדים ובשינוי התנהגותם לשם השגת היעדים.

רוב משרדי הממשלה לא קיימו הדרכות לעובדים במהלך שנת 2012. מתן דגש מיוחד לנושא מודעות העובדים, לצד הפתרונות הטכנולוגיים ופתרונות הרכש, הינו הכרחי; בלעדיו לא יצליחו משרדי הממשלה ליצור הפחתה משמעותית בצריכת המשאבים לאורך זמן. לאור זאת הוחלט בדוח הנוכחי להעניק דגש מיוחד לנושא ההדרכות ומודעות העובדים במשרדים.

תחום מודעות העובדים הינו רחב, מגוון ובעל מקום רב ליצירתיות. להלן מספר דוגמאות לפעולות יצירתיות שנערכו על ידי המשרדים בשנת 2012:

משרד האוצר - קיום תחרות נושאת פרסים בין היחידות השונות לשם יצירת חיסכון בתחום החשמל והנייר.

המשרד לביטחון פנים - יצירת פלטפורמה בשם "חבר לדרך" לעידוד העובדים לנסיעה משותפת, בהתאם למקום מגוריהם. בנוסף ניתנה הנחייה לנהגים, לדומם את מנועי הרכבים בזמן המתנה ממושכת, בכדי לחסוך בדלק.

משרד המשפטים - עידוד רכישת רכבים היברידיים והצגת יתרונותיהם בפורומים ניהוליים, התקנת מתקנים לאופניים ומעבר לדיור חדש העומד בתקן הישראלי לבנייה ירוקה.

משרד הפנים - עריכת שוק "קחתן" לתחפושות יד שניה לקראת פורים, עריכת יריד ספרים משומשים לקראת תחילת שנת הלימודים ואיסוף פסולת אלקטרונית ביתית לפני חג הפסח.

יתרונות ביישום החלטת הממשלה

החיסכון הממשלתי

החלטת הממשלה שהתקבלה בשנת 2009 הובילה לחיסכון כספי ניכר כתוצאה מההתייעלות הסביבתית במשרדים השונים. בהתאם להחלטה זו, חיסכון זה אמור להיות מתועל חזרה למשרדי הממשלה ולהיות מוסב לצרכי המשרד. מספר משרדים אף הכינו תכנית ייעודית לשימוש בכספים אלו ואנו ממליצים לשאר המשרדים לעשות כן. בשל העדר נתונים מלאים מכלל משרדי הממשלה, לא ניתן לאמוד במדויק את החיסכון הממשלתי; הנתונים המובאים בחלק זה מהווים **הערכת חסר** ומייצגים הערכה שמרנית בלבד.

על פי ההערכות הצליחה הממשלה לחסוך בשנת 2012 כ:

נייר - 11,804,573 דפים / 23,609 חבילות נייר המתבטאים בחיסכון כספי של כ־358,859 ₪.

חשמל - 883,184 קוט"ש המתבטאים בחיסכון כספי של כ־1,378,575 ₪.

פחיות - 26,463 יחידות המתבטאות בחיסכון כספי של כ־158,778 ₪.

בקבוקים - 128,706 יחידות המתבטאות בחיסכון כספי של כ־900,942 ₪.

סה"כ חסכה הממשלה במהלך שנת 2012 לכל הפחות 2.8 מיליון ש"ח

שיתוף פעולה עם קריות הממשלה

שיתוף הפעולה בין המשרד להגנת הסביבה לבין קריות הממשלה הינו מבורך וחיוני. שיתוף הפעולה תורם לביצוע החלטת הממשלה באופן שלם יותר, הכולל את היחידות החיצוניות המשפיעות באופן ישיר על ביצועי הממשלה. כפי שניתן לראות, נערכו פעולות רבות מצד קריות הממשלה, לצמצום צריכת המים והחשמל. אנו מקווים להמשיך שיתוף פעולה פורה גם בעתיד.

שיתוף פעולה עם גופים ממשלתיים נוספים

שיתופי פעולה מבורכים נוספים החלו השנה עם שלושה גופים ציבוריים המדווחים באופן וולונטרי: הכנסת, נציבות שירות המדינה ורשות האכיפה והגבייה. בגופים אלה נאספו הנתונים ובבנה המאגר אשר יהווה בסיס מהימן להשוואה ודיווח בשנים הבאות.

פעילות משותפת עם החשב הכללי

שיתוף הפעולה עם החשב הכללי והגופים עליהם הוא אמון (רכש, דיור ורכב), המהווים ציר מרכזי ליישום החלטת הממשלה ולשיפור ביצועיה הסביבתיים, ממשיך להוביל לתוצאות מרשימות. בשנת 2012 התמקדה הפעילות המשותפת בקידום בנייה ירוקה. הפעילות, שהתבצעה יחד עם מנהל הדיור הממשלתי, מטמיעה את עקרונות הבנייה הירוקה בדיורי ממשלה עתידיים וקיימים באמצעות נוהל עבודה מסודר שמטרתו לדרג את המבנים המיועדים לדיור מבחינה סביבתית.

מבט לעתיד

החלטת הממשלה בנושא "ממשלה ירוקה" מהווה צעד חשוב ומשמעותי להשגת התנהלות סביבתית יעילה ואחראית של משרדי הממשלה. דיווחי הצריכה של המשרדים עבור שנת 2012 מעידים על שיפור בתהליך איסוף הנתונים ובהישגים אליהם הצליחו להגיע.

במהלך שנת 2012 בחן המשרד להגנת הסביבה את יעדי הבסיס והעביר תיקון להחלטת הממשלה, אשר נכנס לתוקף בתחילת שנת 2013. בין השאר, תיקון זה מציב יעדי סף משלימים להחלטה המקורית בתחומי הדלק, מציב יעדים לשיעור ההוצאה השנתית המוצא באמצעות מכרזים ירוקים ומגדיל את יעד צריכת הנייר (ראה נספח 2).

היעדים המעודכנים, יחד עם הפעילות הממשלתית הרוחבית המשותפת עם חטיבת נכסים, רכש ולוגיסטיקה בחשכ"ל, צפויים לקדם את ההתייעלות הממשלתית ולהוביל לשיפור ביצועיה הסביבתיים של ממשלת ישראל.

נספחים

פרק ו'

נספח 1

נוסח החלטת הממשלה "ממשלה ירוקה" - ייעול התפעול של משרדי הממשלה

החלטה מס' 1057 של הממשלה מיום 13.12.2009

1. בנושאי התייעלות אנרגטית וחשמל, מקום שהחלטה להלן עומדת בניגוד להחלטת הממשלה מס. 4095 (חכ/150) מיום 18.9.2008, ואין הסכמה בין שר התשתיות הלאומיות לבין השר להגנת הסביבה - יובא הדבר להכרעת הממשלה.
2. לצורך ייעול עבודת הממשלה בהיבטיה הסביבתיים, והפחתת ההשפעות החיצוניות השליליות הנובעות מפעילותם של משרדי הממשלה, יבוצעו הפעולות המפורטות להלן:

שיפור מדדי הביצוע הסביבתיים של המשרדים:

1. הפחתה בצריכת משאבים - משרדי הממשלה יחויבו בהפחתת רמת הצריכה הכוללת שלהם בתחומי המים, החשמל והנייר החל מחודש יוני שנת 2010, בשיעור שנתי לפי המפתח המפורט להלן:

המוצר בו נדרשת הפחתת הצריכה	שיעור	ההפחתה	הנדרש
צריכה נמוכה (לפחות 10% מתחת לממוצע)	צריכה ממוצעת (עד 10% מעל או מתחת לממוצע)	צריכה גבוהה (לפחות 10% יותר מהממוצע)	
נייר (סה"כ צריכה)	10%	13%	16%
חשמל (צריכה ממוצעת למ"ר)*	2%	2%	2%
מים (סה"כ צריכה)	3%	5%	7%
פחיות (סה"כ צריכה)	5%	8%	11%
בקבוקים (סה"כ צריכה)	5%	8%	11%

* שיעורי החיסכון הנדרשים בצריכת החשמל - בהתאם להחלטת הממשלה מס' 5904 (חכ/051) מיום 18.09.2008

המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי	היעד הנדרש
נייר ממוחזר (שיעור השימוש בנייר ממוחזר מתוך כלל צריכת הנייר במשרד)	25%
כוסות חד פעמיות עשויות מחומרים מתכלים (שיעור השימוש מתוך כלל צריכת הכוסות החד פעמיות במשרד)	25%

עבור לעמוד הבא

עבור לעמוד הקודם

כלי רכב מעוטי זיהום

במרכזי מנהל הרכש לרכישת כלי רכב ממשלתיים תיקבע דרגת זיהום מקסימאלית לכל קבוצה בתיאום עם המשרד להגנת הסביבה.

במרכזי מנהל הרכש ינתן ניקוד נוסף לכלי רכב בעלי צריכת דלק נמוכה.

בהדרכות של מנהל הרכב יכללו תכנים לנהיגה חסכונית בדלק.

ביצועי המשרדים בשנים 2008-2009 ישמשו לקביעת נתוני הבסיס שהמשרד נדרש לחסוך ביחס אליהם, וכן ישמשו לקביעת רמת הצריכה היחסית של המשרד לעומת הממוצע של כלל משרדי הממשלה. ביצועי המשרד ימדדו באופן כולל, ללא התייחסות פרטנית לכל דיור שמשמש את המשרד.

בסוף כל שנה אזרחית, החל מתום שנת 2011, יבחן המשרד להגנת הסביבה את הצורך בעדכון היעדים ושיעורי ההפחתה, ויעדכנם במידת הצורך. עדכון זה יתבצע על ידי הודעה שתופץ למשרדי הממשלה מאת המשרד להגנת הסביבה.

2. יישום פעולות לשם השגת ההתייעלות - לצורך הפחתת רמת הצריכה כאמור, נדרשים משרדי הממשלה לבצע פעולות התייעלות על בסיס רשימת הצעדים המפורטים בנספח 1 המצורף להחלטה זו.

ניהול המהלך

1. שימוש בתקציב הנחסך - מלוא ההוצאה התקציבית הנחסכת כתוצאה מההתייעלות הנדרשת במסגרת החלטה זו תישאר בידי המשרדים.

2. מינוי צוות משרדי "ירוק" - כל משרד ממשלתי יקים צוות עבודה בראשות הסמנכ"ל למינהל, שיכלול גם את נציג המשרד בוועדת המנכ"לים לפיתוח בר קיימא. צוות העבודה יהיה אחראי ליישום החלטה זו בכל משרד ממשלתי הממשלה.

3. ריכוז תהליך היישום של החלטה זו - המשרד להגנת הסביבה ילווה את ביצוע ההחלטה במשרדי הממשלה השונים, ובתוך כך יספק הדרכות וסיוע מקצועי למשרדים בקידום נושא "ירוק" המשרד, וכן ליווי בשלב הכנת הדוחות.

4. הפעלת חברות ייעוץ למתן ליווי מקצועי קרוב למשרדי הממשלה - יצירת מאגר של 3 חברות ייעוץ שילוו מקצועית באופן פרטני את משרדי הממשלה השונים בתהליך "ירוק" המשרד.

דיווח ובקרה

1. העברת דיווח שנתי למשרד להגנת הסביבה: משרדי הממשלה, באמצעות סמנכ"ל למנהל של כל אחד מאותם משרדים, ידווחו מדי שנה, ולא יאוחר מיום 30 ביוני בכל שנה אזרחית, על האמצעים שננקטו על ידם לשם יישום החלטה זו (הדיווח יתייחס לתקופה שבין החודשים ינואר עד יוני). דיווח כאמור יועבר לידי מרכז צוות המנכ"לים לפיתוח בר קיימא במשרד להגנת הסביבה.

2. העברת דוח ביקורת שנתי למשרד להגנת הסביבה: מבקר הפנים בכל משרד ממשלתי הממשלה יהא אחראי לעריכת ביקורת בנוגע ליישום החלטת ממשלה זו, לרבות - אמצעים שננקטו, נתוני צריכה של משאבים המוזכרים בסעיף 1(א) להחלטה זו שיעורי הפחתה שהושגו ועוד כמפורט בנספח 2 המצורף (דפים 35-37). נושא ביקורת זה יכנס אל תוכנית העבודה השנתית כאמור בסעיף 7 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב 1992 - מבקרי הפנים של המשרדים המפורטים להלן יעבירו את דוחות הביקורת אל מנכ"לי המשרדים, ומנכ"ל כל משרד יעביר את הדוח למנכ"ל המשרד להגנת הסביבה עד לסוף חודש פברואר בכל שנה אזרחית.

3. דיווח שנתי לממשלה: השר להגנת הסביבה יגיש לממשלה דוח המפרט את אופן יישום החלטה זו ואת עמידת משרדי הממשלה ביעדים הקבועים בהחלטה זו. דוח כאמור יוגש לממשלה עד לסוף חודש מאי בכל שנה אזרחית החל משנת 2011, וכן יפורסם לציבור.

השר להגנת הסביבה יפנה אל יו"ר הכנסת ומבקר המדינה על מנת לאמץ אמצעים ל"ירוק" ארגונים.

נספח 2

נוסח "ממשלה ירוקה" - ייעול התפעול של משרדי הממשלה - תיקון החלטת ממשלה

החלטה מס' 5090 של הממשלה מיום 2/9/2012 לצורך ייעול עבודתה בהיבטיה הסביבתיים, והפחתת ההשפעות החיצוניות השליליות הנובעות מפעילותם של משרדי הממשלה, לתקן את החלטת הממשלה מס' 1057 מיום 13.12.2012 (להלן - "החלטת ממשלה ירוקה"), כמפורט להלן:

בחלק ב(1)(א):

א. בטבלה לעניין מוצרים שבהם נדרשת הפחתת צריכה, בסופה תתווסף השורה שלהלן:

דלק לרכב (סולר ובנזין) (צריכה ממוצעת לרכב)	2%	2%	2%
--	----	----	----

במקום הטבלה שכותרתה "המוצר בו נדרש שילוב תחליף סביבתי", יבוא: "שילוב תחליף סביבתי - שיעור צריכת נייר ממוחזר או אקולוגי של כל אחד ממשרדי הממשלה יהיה 50% או יותר, מכלל הנייר שצורך המשרד, ובלבד שלפחות 25% מהנייר הנצרך הינו נייר ממוחזר ובלבד שהדבר אינו פוגע ביעילות הרכש הממשלתי כפי שייבחן וייקבע על ידי החשב הכללי".

ג. בפסקה שכותרתה "כלי רכב מעוטי זיהום":

1. בסעיף 3, לאחר המילים "תכנים לנהיגה חסכונית בדלק" יבוא "וזאת החל מיום 1 באפריל 2013".

2. בסוף הפסקה:

"4. משרדי הממשלה יעבירו אל מנכ"לית המשרד להגנת הסביבה, עד ליום 31 במרץ 2013, דיווח על צריכת הדלק לרכב ועל הנסועה של כלי הרכב בשימוש המשרד בשנת 2012 למעט רכבים ייעודיים וביטחוניים, וזאת על גבי הטופס המופיע בנספח 2 המצורף להחלטה זו.

ד. בפסקה המתחילה במילים "ביצועי המשרדים בשנים 2008-2009", אחרי המילים "הממוצע של כלל משרדי הממשלה". יבוא "ואולם, לעניין צריכת דלק לרכב, קביעת נתוני הבסיס ורמת הצריכה כאמור תיעשה תוך שימוש בנתוני צריכת הדלק לרכב של המשרדים בשנת 2012".

2. בחלק ב(1), אחרי פסקה (א), שעניינה "הפחתה ברמת הצריכה", יבוא:

"(א1) רכישת מוצרים ושירותים בעלי ביצועים סביבתיים משופרים -

1. החשב הכללי יגדיר בהוראות תכ"ם כללים ייעודיים להגדרת ועריכת "מכרז ירוק". לעניין זה, "מכרז ירוק" - מכרז המתבסס על דפי מוצר ייעודיים הלוקחים בחשבון גם היבטי ייצור מקומי, בעל היבטים סביבתיים משופרים אשר יוכנו במשרד להגנת הסביבה בשיתוף עם החשב הכללי ובאישורו.

2. החשב הכללי יפרסם באתר מנהל הרכש הממשלתי את דפי המוצר הייעודיים וכן את הכללים שנקבעו לשם עריכת מכרז ירוק.

3. על כל אחד ממשרדי הממשלה לוודא כי מתוך כלל הוצאותיו השנתיות על רכש משרדי, שיעור ההוצאה השנתי המוצא באמצעות מכרזים ירוקים הוא כמפורט להלן:

א. בשנת 2013 - 5%;

ב. עד לסוף שנת 2016 - 12%;

ג. עד לסוף שנת 2020 - 20%;

הדרישה כי משרדי הממשלה יעמדו בשיעורי ההוצאה על רכש ציבורי ירוק, כמפורט לעיל, מותנית בפרסומם של לפחות חמישה מכרזים ירוקים. החשב הכללי, בשיתוף המשרד להגנת הסביבה, יבחנו יעדים אלו מעת לעת ויעדכנו אותם במידת הצורך.

4. נדרש משרד ממשלתי להוצאה עודפת משום ההתקשרות במסגרת רכש ציבורי ירוק, תמומן הוצאה עודפת זו מתקציב אותו משרד.

5. הביאה ההתקשרות במסגרת רכש ציבורי ירוק לחסכון בהוצאה (לרבות חסכון הנובע משימוש במוצר או בשירות), יוותר התקציב שנחסך בידי אותו משרד.

3. בחלק ב(2) שעניינו "ניהול המהלך", בפסקה א, בסופה יבוא: "ואולם לעניין הוצאה תקציבית הנחסכת כתוצאה מהתייעלות לעניין צריכת דלק לרכב, התקציב הנחסך יישאר בידי המשרד רק אם הושג חסכון כנדרש ביעד ההפחתה כאמור בטבלה המופיעה בסעיף ב(1)(א) להחלטה זו".

4. בחלק ב(3) שעניינו "דיווח ובקרה":

א. פסקה (א) תימחק;

ב. בפסקה (ב):

1. במקום המילים "לסוף חודש פברואר", יבוא "לסוף חודש מרץ";

2. במקום נספח 2 המצורף להחלטת ממשלה ירוקה, יבוא נספח 2 המתוקן המצורף בזה (דפים 12-16).

ג. בפסקה (ג), במקום "מאי" יבוא "יוני".

נספח 3

נוסחה לחישוב חניות

הנוסחה להלן מיועדת לחישוב כמותי של החניות שהמשרד שילם עבורן. נמצא כי הנתון אודות צריכת חניות מופיע ביחידות מדידה שונות של שנים/מקומות חניה, ימים ושעות כל זאת לפי ההסכם שנתחם עם נותן השירות. על מנת להציג את כמות מקומות החנייה באופן אחיד הוחלט כי צריכת החניות תוצג במונחי מקומות חניה שנתיים. לצורך כך נבנה סולם מקדמים, המתבסס על עלות החנייה ליחידות המדידה השונות, בו יש להכפיל את הנתונים הכמותיים שנאספו ולהציגם במונחי חניות שנתיים.

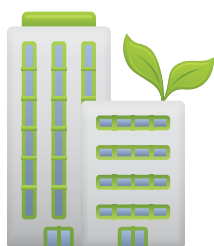
לדוגמה:

חישוב מקדמים לחניה - ע"פ עלות יחסית		
מקדם	עלות (₪)	יחידה
0.9%	8	שעה
3.4%	28.51	יום
100%	850	שנתי

כך לדוגמא: אם משרד שילם בשנת 2008 על 1,000 שעות חניה, 100 ימי חניה, ו-10 מקומות חניה שנתיים, יש לבצע את החישוב הבא:

$$(0.9\% * 1,000) + (3.4\% * 100) + (100\% * 10) = 9 \text{ חניות שנתיים} + 3.4 \text{ חניות שנתיים} + 10 \text{ חניות שנתיים} = 22.4 \text{ חניות שנתיים}$$

מתכונת דיווח זו תקפה החל משנת 2010 ואילך.

המשרד להגנת הסביבה

www.sviva.gov.il